

tlač 1127

**SPRÁVA O STAVE OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV
ZA OBDOBIE 1. JANUÁR 2017 AŽ 24. MÁJ 2018**

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky
September, 2018

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky
Hraničná 12
820 07 Bratislava 27

<http://www.dataprotection.gov.sk>

Elektronická verzia správy prístupná na
<https://dataprotection.gov.sk/uouu/sk/content/vyroczne-spravy>

IČO: 36064220
DIČ: 2021685985

Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie
a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

SPRÁVA O STAVE OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV ZA OBDOBIE 1. JANUÁR 2017 AŽ 24. MÁJ 2018

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 81 ods. 2 písm. k) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladá Národnej rade Slovenskej republiky **Správu o stave ochrany osobných údajov za obdobie 1. január 2017 až 24. máj 2018.**

„Na základe vyššie uvedeného ustanovenia predkladám Správu o stave ochrany osobných údajov za obdobie 1. január 2017 až 24. máj 2018, ktorá bude po prerokovaní v Národnej rade Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnená na webovom sídle úradu.“

**Soňa Pótheová
predsedníčka úradu**

ZOZNAM POUŽÍVANÝCH SKRATIEK V TEXTE SPRÁVY O STAVE OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV ZA OBDOBIE 1. JANUÁR 2017 AŽ 24. MÁJ 2018

úrad

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky

NR SR

Národná rada Slovenskej republiky

správa

Správa o stave ochrany osobných údajov za obdobie 1. január 2017 až 24. máj 2018

zákon

zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z.

IS

informačný systém

ISOU

informačný systém osobných údajov

CIS

Colný informačný systém

smernica 95/46

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov

Nariadenie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Text s významom pre EHP)

smernica 2016/680

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV

návrh zákona alebo zákon č. 18/2018 Z. z.

zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

MPK

Medzirezortné pripomienkové konanie

Portál

Portál právnych predpisov Slov – Lex

smernica e-privacy

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách)

návrh nariadenia e-privacy

Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o rešpektovaní súkromného života a ochrane osobných údajov v elektronických komunikáciách a o zrušení smernice 2002/58/ES (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách)

Dohovor 108

Dohovor Rady Európy č. 108 o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov

Nariadenie 45/2001

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov

rozhodnutie č. 1247/2002/ES

Rozhodnutie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie č. 1247/2002/ES z 1. júla 2002 o pravidlách a všeobecných podmienkach, ktorými sa spravuje výkon funkcie Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov

zákon č. 211/2000 Z. z.

zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)

dozorný úradník

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov/ European Data Protection Supervisor

EÚ

Európska únia

EK

Európska komisia

EHP

Európsky hospodársky priestor

WP29

Pracovná skupina zriadená podľa čl. 29 smernice 95/46

Výbor 31

Výbor zriadený podľa čl. 31 smernice 95/46

Europol

Európsky policajný úrad

OBSAH

ZOZNAM POUŽÍVANÝCH SKRATIEK V TEXTE SPRÁVY O STAVE OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV ZA OBDOBIE 1. JANUÁR 2017 AŽ 24. MÁJ 2018	5
1 ÚVOD	10
1.1 Cieľ správy o stave ochrany osobných údajov	10
1.2 Nadväznosť na správu o stave ochrany osobných údajov za roky 2015 a 2016	10
2 POSTAVENIE, PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE A ROZPOČET ÚRADU	11
2.1 Postavenie úradu	11
2.2 Personálne zabezpečenie úradu	11
2.2.1 Verejné funkcie úradu	11
2.2.2 Personálna oblasť zamestnancov úradu	11
2.3 Rozpočet úradu.....	13
3 LEGISLATÍVNA ÚPRAVA OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV	14
3.1 Medzirezortné pripomienkové konania všeobecne záväzných právnych predpisov	14
3.2 Európsky legislatívny balík ochrany osobných údajov	14
3.3 Legislatívny proces návrhu zákona	14
3.4 Legislatívny proces návrhu vyhlášky úradu o postupe pri posudzovaní vplyvu na ochranu osobných údajov.....	17
3.5 Metodické usmernenia úradu	18
4 KOMUNIKÁCIA ÚRADU S VEREJNOSŤOU.....	19
4.1 Vyjadrenia úradu k otázkam fyzických osôb a právnických osôb	19
4.2 Komunikácia úradu s médiami.....	20
4.3 Deň ochrany osobných údajov	20
4.4 Webové sídlo úradu a jeho návštevnosť.....	21
5 ZODPOVEDNÁ OSOBA	23
6 SCHVAĽOVACIA ČINNOSŤ ÚRADU NA ÚSEKU OZNÁMENÍ A OSOBITNEJ REGISTRÁCIE.....	24
6.1 Oznamovacia povinnosť.....	24
6.2 Osobitná registrácia IS	24
6.3 Cezhraničný prenos osobných údajov	25
6.3.1. Prenos do krajiny zaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov.....	25
6.3.2. Prenos do krajiny nezaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov	26
7 KONTROLA SPRACÚVANIA OSOBNÝCH ÚDAJOV.....	27
7.1 Riadne kontroly (plán kontrol).....	28
7.1.1 Schengenské „acquis“	28
7.1.1.1 Konzulárne oddelenia vybraných zastupiteľských úradov Slovenskej republiky.....	29
7.1.1.2 Národná ústredňa SIRENE	29
7.1.1.3 Automatizovaný európsky systém identifikácie odtlačkov prstov AFIS-EURODAC.....	30
7.1.2 Pobočka zahraničnej banky	30
7.1.3 Poisťovňa	31
7.1.4 Leasingová spoločnosť.....	31
7.1.5 Poskytovateľ telekomunikačných služieb	31
7.1.6 Mestá a obce.....	32
7.2 Mimoriadne kontroly.....	33
7.2.1 Resocializačné stredisko	33
7.2.2 Pobočka zahraničnej banky	34
7.2.3 Kamerové systémy	35
7.3 Závery vyplývajúce z kontrolnej činnosti úradu	36
8 KONANIE O OCHRANE OSOBNÝCH ÚDAJOV.....	37
8.1 Poznatky k ochrane osobných údajov na základe konania o ochrane osobných údajov	38
9 SANKCIONOVANIE ZA PORUŠENIE ZÁKONA.....	40

9.1 Pokuta.....	40
9.2 Poriadková pokuta.....	41
9.3 Vybrané prípady z dozornej činnosti úradu.....	41
9.3.1 Odloženia	41
9.3.1.1 Likvidácia osobných údajov dotknutej osoby	41
9.3.1.2 Zverejňovanie osobných údajov v oznámení o mieste uloženia písomnosti.....	41
9.3.1.3 Informačná povinnosť pri výkone petičného práva	42
9.3.1.4 Zasielanie marketingových ponúk	42
9.3.2 Konania	43
9.3.2.1 Porušenie ochrany osobných údajov pri darovaní vyradeného počítača inej osobe	43
9.3.2.2 Spracúvanie osobných údajov po odvolaní súhlasu	44
9.3.2.3 Doručovanie písomností obsahujúcich osobitnú kategóriu osobných údajov.....	45
9.3.2.4 Podmieňovanie nákupu v e-shope udelením súhlasu na marketing.....	46
9.3.2.5 Sprístupnenie osobných údajov v návrhoch pracovných zmlúv hromadne rozposlaných elektronickou poštou	46
9.3.2.6 Zverejnenie všeobecne použiteľného identifikátora	47
9.3.2.7 Sprístupnenie osobných údajov v kópiách dokumentov zaslaním na nesprávnu adresu .	48
10 OPRAVNÉ PROSTRIEDKY A ROZHODOVANIE O NICH.....	50
11 PRÁVA DOTKNUTÝCH OSÔB A ICH OBMEDZENIA	51
12 EURÓPSKY A MEDZINÁRODNÝ LEGISLATÍVNY BALÍK OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV	53
12.1 Európska úroveň.....	53
12.1.1 Pracovná skupina článku 29 smernice 95/46	54
12.1.2 Výbor zriadený podľa článku 31 smernice 95/46	55
12.1.3 Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	55
12.2 Medzinárodná úroveň.....	56
12.2.1 Konzultatívny výbor k Dohovoru 108.....	56
12.2.2 Ad hoc výbor Rady Európy pre ochranu osobných údajov (CAHDATA)	56
12.3 Dozorné orgány v oblasti presadzovania práva.....	56
12.3.1 Spoločný dozorný orgán Europolu (JSB Europol).....	57
12.3.2 Spoločný dozorný orgán Colného informačného systému.....	57
12.3.3 Pracovná skupina koordinácie dozoru nad SCG SIS II.....	58
12.3.4 Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Vízový informačný systém	58
12.3.5 Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Eurodac	59
12.3.6 Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Informačný systém vnútorného trhu	59
12.3.7 Expertná pracovná skupina Európskej komisie k Nariadeniu a smernici 2016/680	60
13 MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIA S PARTNERSKÝMI ORGÁNMI DOZORU ...	61
13.1 Stretnutie zástupcov dozorných orgánov na ochranu osobných údajov Vyšehradskej skupiny	61
13.2 II. Medzinárodná konferencia obecných polícií Vyšehradskej štvorky	61
13.3 Konferencia E-Volution of Data Protection	61
13.4 Bilaterálne stretnutie so zástupcami z dozorného orgánu Japonska.....	61
13.5 IT medzi paragrafy	62
13.6 QuBit konferencie	62
13.7 III. Medzinárodná konferencia obecných polícií.....	62
ZHODNOTENIE STAVU OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV V OBDOBÍ OD 1. JANUÁRA 2017 DO 24. MÁJA 2018	63

1 ÚVOD

1.1 Cieľ správy o stave ochrany osobných údajov

V čase masívnej elektronizácie a zdieľania údajov, vrátane osobných, sa ochrana súkromia a tým aj ochrana osobných údajov dostáva na pomyselný vrchol rebríčka základných ľudských práv a slobôd, ktoré, garantované Ústavou Slovenskej republiky, sú jedným z pilierov demokratickej spoločnosti. V zmysle ustanovenia § 81 ods. 2 písm. k) zákona č. 18/2018 Z. z. predkladá úrad NR SR túto správu.

Správa je súhrnom informácií o činnosti úradu za sledované obdobie, a je najvhodnejším prostriedkom na informovanie verejnosti, tak laickej ako odbornej o činnosti úradu, jeho zisteniach, a o vývoji, ktorý v ochrane osobných údajov v sledovanom období nastal.

1.2 Nadväznosť na správu o stave ochrany osobných údajov za roky 2015 a 2016

Predkladaná správa je jedenástou v histórii samostatnej Slovenskej republiky a deviatou v histórii existencie samostatného úradu.

Správa nadväzuje na poslednú správu najmä v oblasti legislatívnej činnosti úradu, nakoľko proces prijímania harmonizačného návrhu zákona pokračoval v roku 2017 a bol zavŕšený v januári 2018 zverejnením zákona č. 18/2018 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Predchádzajúca správa bola NR SR doručená 15. augusta 2017. Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny prerokoval predchádzajúcu správu dňa 5. septembra 2017; správa bola hlasovaním pléna NR SR dňa 11. septembra 2017 vzatá na vedomie.

2 POSTAVENIE, PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE A ROZPOČET ÚRADU

2.1 Postavenie úradu

Ochrana osobných údajov v Slovenskej republike je na základe zákona zverená do pôsobnosti úradu. Úrad je orgánom štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou vykonávajúci dozor nad ochranou osobných údajov a podieľajúci sa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov. Pri výkone svojej pôsobnosti úrad postupuje nezávisle a pri plnení svojich úloh sa riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Úrad je rozpočtovou organizáciou podľa ustanovenia § 21 ods.1 a ods. 5 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2 Personálne zabezpečenie úradu

2.2.1 Verejné funkcie úradu

Na čele úradu je predseda, ktorého volí a odvoláva NR SR na návrh vlády Slovenskej republiky. Funkčné obdobie predsedu úradu je päť rokov. Funkciu predsedníčky úradu zastáva Mgr. Soňa Pótheová, ktorá bola do tejto funkcie zvolená NR SR dňa 14. mája 2015 uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 1736/2015.

V čase neprítomnosti predsedu úradu zastupuje podpredseda, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky na návrh predsedu úradu. Funkčné obdobie predsedu úradu je päť rokov. Funkciu podpredsedníčky úradu zastáva JUDr. Anna Vitteková, ktorá bola s účinnosťou od 2. januára 2016 do tejto funkcie vymenovaná vládou Slovenskej republiky uznesením č. 658/2018 zo dňa 2. decembra 2015.

Na čele inšpektorov bol do 24. mája 2018 vrchný inšpektor úradu, ktorého vymenúvala a odvolávala vláda Slovenskej republiky na návrh predsedu úradu na funkčné obdobie piatich rokov. Funkciu vrchnej inšpektorky zastávala do 24. mája 2018 Mgr. Tatiana Valentová, ktorá bola do tejto funkcie vymenovaná uznesením vlády Slovenskej republiky č. 539/2012 dňa 3. októbra 2012. K 24. máju 2018 bol celkový počet inšpektorov traja.

2.2.2 Personálna oblasť zamestnancov úradu

Zamestnanci úradu plnia odborné úlohy v zmysle zákona a iné prevádzkové činnosti a povinnosti podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Ich zabezpečovanie si vyžaduje dostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov spôsobilých vykonávať odborné činnosti na požadovanej úrovni. V podmienkach úradu, z pohľadu štruktúry zamestnancov, s výnimkou jedného zamestnanca, ktorý vykonáva prácu vo verejnom záujme, ostatní sú zamestnancami v štátnozamestnaneckom pomere. Výber zamestnancov a obsadzovanie voľných pracovných miest je realizované podľa zákonom stanovených podmienok pre jednotlivé funkcie štátnych zamestnancov.

K 1. januáru 2017 mal úrad obsadených 39 miest, z toho 38 zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere a jedného zamestnanca vykonávajúceho práce vo verejnom záujme.

K 1. januáru 2018 mal úrad obsadených 42 miest, z toho 41 zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere a jedného zamestnanca vykonávajúceho práce vo verejnom záujme.

K 24. máju 2018 mal úrad obsadených 43 miest, z toho 42 zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere a jedného zamestnanca vykonávajúceho práce vo verejnom záujme.

Priemerný vek zamestnancov v roku 2017 bol 40 rokov, pričom u mužov bol priemerný vek 36 rokov a u žien 40 rokov. Priemerný vek zamestnancov v roku 2018, do 24.mája 2018, bol 41 rokov, pričom u mužov bol priemerný vek 43 rokov a u žien 40 rokov.

Úrad kladie veľký dôraz na vzdelávanie zamestnancov a umožňuje im neustále si prehľbovať odbornú kvalifikáciu. V roku 2017 malo vysokoškolské vzdelanie 94,8 % zamestnancov, z toho vysokoškolské vzdelanie II. stupňa 94,8 % a vysokoškolské vzdelanie III. stupňa 2%. V roku 2018, do 24.mája 2018, malo vysokoškolské vzdelanie 95,1 % zamestnancov, z toho vysokoškolské vzdelanie II. stupňa 95,1 % a vysokoškolské vzdelanie III. stupňa 2%.

Prehľad o počte zamestnancov úradu

Rok	Skutočný stav zamestnancov úradu		
	Štátnozamestnanecký pomer	Výkon práce vo verejnom záujme	Spolu
2017	38	1	40
2018 do 24.5.2018	41	1	42

Prehľad o ostatných personálnych údajoch

Rok	Zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou	Zamestnanci pracujúci na dohodu mimo pracovného pomeru	Počet žien	Počet mužov
2017	3	2	1	1
k 24.5.2018	3	3	2	1

Prehľad o počte zamestnancov úradu podľa dosiahnutého vzdelania

Rok	Stredoškolské	Vysokoškolské I. stupňa	Vysokoškolské II. stupňa	Vysokoškolské III. stupňa	Spolu
2017	2	0	37	1	40
k 24.5.2018	2	0	39	1	42

2.3 Rozpočet úradu

Úrad je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami naviazaná na štátny rozpočet Slovenskej republiky prostredníctvom kapitoly Všeobecná pokladničná správa, ktorú spravuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Pre rok 2017 bol úradu schválený rozpočet vo výške 1.018.835,00 Eur, ktorý sa v priebehu roku 2017 viac krát upravoval; rozpočet na rok 2017 bol navýšený na konečnú sumu 1.196.279,00 Eur na bežné výdavky a na kapitálové výdavky mal úrad k dispozícii 40.000,00 Eur. Z dôvodu nesplnenia záväzného ukazovateľa príjmov v roku 2017 bolo úradu Rozpočtovým opatrením č. 281/2017 viazaných 23.000 Eur, čo bolo zrealizované v rámci kapitoly Všeobecná pokladničná správa – organizácia Všeobecná pokladničná správa.

Na rok 2018 bol pre úrad schválený rozpočet vo výške 1.163.853,00 Eur.

Prehľad o rozpočte úradu na rok 2017 v Eurách

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2017 k 1.1.2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	576 263,00	63 816,00	65 3812,77
Poistné z miezd (620)	204 527,00	2 360 44,00	236 034,74
Tovary a služby (630)	226 045,00	219 469,00	217 905,93
Bežné transfery (640)	1 000,00	5 950,00	5 945,31
EKW02 (630) bežné výdavky	11 000,00	36 000,00	34 920,02
EKW02 kapitálové výdavky	0	45 000,00	44 684,43
Bežné výdavky spolu (600)	1 018 835,00	1 196 279,00	119 3303,20
Kapitálové výdavky (700)	0	40 000,00	38 644,39

Prehľad o rozpočte úradu na rok 2018 v Eurách

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2018 k 1.1.2018	Čerpanie k 24.5.2018
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	673 121,00	221 440,59
Poistné z miezd (620)	237 498,00	61 308,17
Tovary a služby (630)	237 234,00	217 905,93
Bežné transfery (640)	5 000,00	5 945,31
EKW02 (630)	11 000,00	418,95
Bežné výdavky spolu (600)	1 163 853,00	400 184,50

3 LEGISLATÍVNA ÚPRAVA OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV

3.1 Medzirezortné pripomienkové konania všeobecne záväzných právnych predpisov

Úrad je orgán s celoslovenskou pôsobnosťou vykonávajúci dozor nad ochranou osobných údajov a podieľajúci sa na ochrane základných ľudských práv a slobôd pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb. Čiastočne si úrad plní svoju úlohu v oblasti dozoru nad spracúvaním osobných údajov aj tým, že dohliada a vyjadruje sa k textom návrhov zákonov a k textom ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, v rámci ktorých sa upravuje spracúvanie osobných údajov fyzických osôb. Svoje vyjadrenia k návrhom právnych predpisov formuluje prostredníctvom Portálu v rámci MPK. Cieľom pripomienok zo strany úradu k legislatívnym návrhom je, aby kvalita právnych predpisov, pokiaľ ide o úpravu spracúvania osobných údajov bola vysoká, aby právna úprava bola presná, jednoznačná, a to tak vo vzťahu k prevádzkovateľovi, ako aj vo vzťahu k dotknutej osobe, ktorej osobné údaje budú predmetom spracúvania.

V rámci sledovaného obdobia správy úrad spolu uplatnil spolu 80 pripomienok k 29 legislatívnym návrhom; z uplatnených pripomienok bolo 62 zásadných. Medzi často uvádzané pripomienky zo strany úradu patrili pripomienky, ktorými úrad žiadal úpravu zoznamu alebo rozsahu spracúvaných osobných údajov vo vzťahu k účelu spracúvania, úrad tiež často požadoval, aby v rámci právneho predpisu boli vyjasnené zodpovednostné vzťahy spracúvania k informačnému systému, alebo registru, z dôvodu právnej istoty pokiaľ ide o pozíciu prevádzkovateľa a tým aj o jeho zodpovednosť za spracúvanie a ochranu osobných údajov.

Vo vzťahu k pripomienkovým konaniam z predchádzajúcich období možno konštatovať, že práca úradu je v predmetnej oblasti zmysluplná, nakoľko každoročne sa počet pripomienkovaných predpisov znižuje a znižuje sa tiež počet zásadných pripomienok, čo naznačuje vývoj pozitívnym smerom, pokiaľ ide o úpravu spracúvania osobných údajov národnou legislatívou. Gestori zákonov venujú vyššiu pozornosť ustanoveniam venovaným spracúvaniu osobných údajov, tento pozitívny trend úrad pozoroval najmä s blížiacim sa dátumom uplatňovania Nariadenia v praxi, ktorým bol 25. máj 2018.

3.2 Európsky legislatívny balík ochrany osobných údajov

V poslednej správe úrad v stručnosti informoval o tom, že na európskej úrovni bol prijatý takzvaný „európsky balík ochrany osobných údajov“, ktorého súčasťou sú tri právne akty: Nariadenie, smernica 2016/680 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/681 z 27. apríla 2017 o využívaní údajov a záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti.

Z uvedeného balíka sa činnosti úradu a jeho pôsobnosti priamo dotklo Nariadenie a smernica 2016/680. Nakoľko úrad nie je ústredným orgánom štátnej správy, gestorom harmonizačného a transpozičného zákona č. 18/2018 Z. z. sa stalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a spolugestorom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky; úrad bol v legislatívnom procese pripravovaného návrhu zákona jeho predkladateľom.

3.3 Legislatívny proces návrhu zákona

Prvé práce v rámci legislatívneho procesu k návrhu zákona boli zahájené v júli 2016 zriadením internej pracovnej skupiny na zabezpečenie plnenia úloh úradu pri zosúladení Nariadenia

s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Účelom internej pracovnej skupiny bolo podrobné preštudovanie Nariadenia s cieľom určenia finálneho obsahu pripravovaného návrhu zákona a tiež určenie toho, či sa v rámci návrhu zákona pôjde cestou novelizácie zákona alebo sa pripraví nový zákon o ochrane osobných údajov. Na základe interných rokovaní jednotlivých odborov úradu a tiež na základe usmernenia ohľadom pôsobnosti Nariadenia z Úradu vlády Slovenskej republiky a tiež na základe skutočnosti, že zákon mal byť okrem harmonizačného zákona s Nariadením, aj zákonom transpozičným pre smernicu 2016/680 bolo prijaté rozhodnutie, že do legislatívneho procesu sa bude pripravovať nový návrh zákona, teda, že sa zákon nebude novelizovať.

Následne bola zriadená externá medzirezortná pracovná skupina pre prípravu návrhu zákona, ktorej zriadenie úrad inicioval s úmyslom, aby harmonizácia právneho poriadku s Nariadením prebehla súčasne naprieč všetkými zákonmi, ktorých sa nariadenie môže dotknúť. S týmto úmyslom bola v októbri 2016 rozposlaná pozvánka všetkým ústredným orgánom štátnej správy, aby sa v termíne do januára 2017 vyjadrili, či v právnych predpisoch, ktoré majú vo svojej gescii, identifikovali ustanovenia, ktoré je v nadväznosti na Nariadenie potrebné meniť a teda uviesť ako novelizačné články v návrhu zákona v rámci jeho legislatívneho procesu. Výsledky stretnutia členov externej pracovnej skupiny viedli k tomu, že zo všetkých oslovených inštitúcií sa väčšina vyjadrila, že legislatívu v ich gescii nie je potrebné v súvislosti s Nariadením novelizovať, prípadne, že novelizáciu vykonajú samostatne v rámci už schváleného plánu legislatívnych úloh na rok 2017. Subjekty, ktoré mali záujem novelizovať legislatívu v úradom určenom termíne dodali znenie ich novelizačných článkov, ktoré úrad následne zapracoval do návrhu zákona.

Podľa § 9 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola na Portáli dňa 10. januára 2017 zverejnená predbežná informácia, [PI/2017/3](#), k pripravovanému návrhu zákona, kedy možnosť vyjadrenia sa k nej skončila dňom 30. januára 2017.

Po ukončení prípravných prác na návrhu zákona bol návrh spolu so všetkými požadovanými prílohami dňa 31. mája 2017 zaslaný do predbežného pripomienkového konania, tzv. PPK, Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. Dňa 14. júna 2017 odbržal úrad súhlasné stanovisko Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

Dňa 15. júna 2017 bol návrh zákona zaradený do MPK, kedy na jeho pripomienkovanie bola stanovená bežná lehota, 15 pracovných dní, MPK bolo ukončené dňa 6. júla 2017. V rámci MPK bolo k návrhu zákona uplatnených podľa Portálu spolu 1012 pripomienok, z toho 201 zásadných. Úrad sa s pripomienkami k návrhu zákona vysporiadal do konca augusta 2017. Následne bol materiál dňa 12. septembra 2017 prerokovaný ako 4. bod v rámci 37. zasadnutia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, na základe jej pripomienok bolo rokovanie o tomto bode prerušené s odporúčaním zapracovať jej pripomienky do navrhovaného materiálu a tento opätovne predložiť na rokovanie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky. Na základe tohto odporúčania úrad návrh zákona dopracoval a tento bol opätovne predmetom rokovania na 38. zasadnutí Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky dňa 19. septembra 2017.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky návrh zákona na svojom 38. zasadnutí prerokovala a odporučila návrh upraviť podľa jej pripomienok a jeho upravené znenie podľa jej odporúčaní predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Návrh zákona bol tiež predmetom rokovania Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky, konkrétne bol prerokúvaný na jej plenárnom zasadnutí dňa 18. septembra 2017 ako druhý bod v poradí. V rámci plenárneho zasadnutia uplatnila Republiková únia zamestnávateľov zásadnú pripomienku k § 15 ods. 1 návrhu zákona (súhlas so spracúvaním osobných údajov dieťaťa so službami informačnej spoločnosti, Republiková únia zamestnávateľov navrhovala zníženie veku detí na poskytovanie súhlasu so službami informačnej spoločnosti s navrhovaných 16 na vek 13 rokov, následne kompromisne navrhla zníženie na vekovú hranicu 14 rokov), nakoľko sa s pripomienkou Republikovej únie zamestnávateľov, ani s jej kompromisným znením nestotožnili ostatní členovia rady a Republiková únia zamestnávateľov od svojej pripomienky neustúpila, rada nedospela k dohode z dôvodu nesúhlasu Republikovej únie zamestnávateľov; tento nesúhlas však nemal za následok pozastavenie legislatívneho procesu návrhu zákona.

Následne dňa 19. septembra 2017 bol upravený materiál návrhu zákona na základe odporúčania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky doručený na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Vláda Slovenskej republiky prerokovala návrh zákona dňa 20. septembra 2017 v rámci svojej 70 schôdze; uznesením vlády Slovenskej republiky č. 441/2017 vláda schválila vládny návrh zákona a poverila predsedu vlády predložiť návrh zákona predsedovi NR SR na ďalšie ústavné prerokovanie. Vláda uznesením poverila podpredsedníčku vlády a ministerku spravodlivosti Luciu Žitňanskú uviesť vládny návrh zákona v NR SR a predsedníčku úradu Soňu Pótheovú odôvodniť návrh zákona vo výboroch NR SR.

NR SR bol návrh zákona doručený dňa 22. septembra 2017 a bolo mu pridelené číslo parlamentnej tlače 704. Predseda NR SR navrhol ako gestorský Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny s lehotou na prerokovanie do 27. novembra 2017 a ako výbory, ktoré majú návrh zákona prerokovať navrhol Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny a Ústavnoprávny výbor NR SR s lehotou na prerokovanie do 24. novembra 2017. V prvom čítaní bol návrh zákona prerokovaný na 21. schôdzi NR SR; uznesením NR SR z 12. októbra 2017 č. 872 pridelená vládny návrh zákona Ústavnoprávnemu výboru NR SR a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny. Určila zároveň Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny ako gestorský výbor a lehoty na prerokovanie predmetného návrhu zákona vo výboroch. Poslanci NR SR, ktorí nie sú členmi výborov, ktorým bol návrh zákona pridelený, neoznámili v určenej lehote gestorskému výboru žiadne stanovisko k predmetnému návrhu zákona.

Návrh zákona určené výbory prerokovali nasledovne: Ústavnoprávny výbor NR SR návrh prerokoval 14. novembra 2017 a neprijal uznesenie, keďže návrh uznesenia nezískal súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov podľa § 52 ods. 4 zákona o rokovacom poriadku. Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny návrh prerokoval 23. novembra 2017 a uznesením č. 68 odporúčal NR SR návrh zákona schváliť s pripomienkami. V druhom čítaní bol návrh zákona prerokovaný na 23. schôdzi NR SR dňa 29. 11. 2017 a postúpil do III. čítania. Návrh zákona bol prerokovaný na 23. schôdzi NR SR, uznesenie číslo 930 zo dňa 29. 11. 2017 s výsledkom, že návrh zákona postupuje do redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Schválený návrh zákona bol 19. decembra 2017 zaslaný do Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Schválený návrh zákona bol publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

dňa 30. januára 2018, pod číslom 18/2018. Zákon č. 18/2018 Z. z. nadobudol účinnosť dňa 25. mája 2018.

3.4 Legislatívny proces návrhu vyhlášky úradu o postupe pri posudzovaní vplyvu na ochranu osobných údajov

Zákon č. 18/2018 Z. z. je právnou normou, ktorou sa právny poriadok harmonizuje s Nariadením a transponuje smernicu 2016/680. Na účely dosiahnutia úplnej harmonizácie bolo potrebné, aby úrad vydal aj vykonávací predpis podľa § 42 zákona č. 18/2018 Z. z. v kontexte splnomocňovacieho ustanovenia § 108 ods. 2 zákona č. 18/2018 Z. z.

Predloženým návrhom vyhlášky úrad postupoval v zmysle § 108 ods. 2 zákona č. 18/2018 Z. z. a danou vyhláškou ustanovil podrobnosti postupu pri posúdení vplyvu pri spracúvaní osobných údajov. Účelom posúdenia vplyvu je posúdenie spracovateľskej operácie prevádzkovateľom pred jej zahájením s ohľadom na povahu, rozsah, kontext a účel spracúvania osobných údajov, kedy toto spracúvanie môže viesť k vysokému riziku pre práva fyzických osôb. Povinnosť vykonať pre prevádzkovateľa posúdenie vplyvu vyplýva priamo zo zákona č. 18/2018 Z. z. a pre prevádzkovateľa je povinnosťou najmä ak plánuje vykonávať spracovateľské operácie podľa § 42 ods. 3 písm. a) až c) zákona č. 18/2018 Z. z. Obsah posúdenia vplyvu je čiastočne vymedzený v zákone č. 18/2018 Z. z., konkrétne v ustanovení § 42 ods. 4. Podrobnosti posúdenia vplyvu, najmä pokiaľ ide o opis plánovaného spracúvania, posúdenie nevyhnutnosti a primeranosti v spojení s opatreniami na preukázanie súladu, posúdenie rizika pre práva fyzických osôb v spojení s opatreniami na riešenie rizík, dokumentáciou a monitorovaním a preskúmaním má ustanovovať a upravovať podrobnejšie vyhláška úradu o postupe pri posudzovaní vplyvu na ochranu osobných údajov.

Legislatívny proces vyhlášky bol začatý internou činnosťou úradu, vznikom internej pracovnej skupiny, ktorá vytvorila návrh znenia vyhlášky, tento bol následne daný k dispozícii vybraným odborníkom z kruhov odbornej verejnosti, ktorí návrh vyhlášky mali pripomienkovať, a tak sa podieľali na jeho spresnení a finálnom znení. Na záver tohto procesu, ktorý predchádzal vytvoreniu finálneho textu návrhu vyhlášky úrad dňa 9. januára 2018 usporiadal stretnutie na pôde úradu, kedy text vyhlášky na finálne spripomienkovanie bol poskytnutý vybraným zástupcom odbornej verejnosti. Nielen na základe ich postrehov a návrhov bol text návrhu vyhlášky sfinalizovaný a na Portáli bola zverejnená Predbežná informácia PI/2018/46, a to v termíne na vyjadrenie k nej od 27. februára 2018 do 9. marca 2018. Následne dňa 4. apríla 2018 úrad predložil Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov na predbežné pripomienkové konanie materiál návrhu vyhlášky. Dňa 10. apríla 2018 úrad obdržal súhlasné stanovisko komisie, v rámci ktorého si komisia neuplatnila k materiálu žiadne pripomienky ani odporúčania. Dňa 13. apríla 2018 úrad zverejnil na Portáli informáciu o začatí MPK, LP/2018/222, v trvaní od 13. apríla 2018 do 23. apríla 2018.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania si pripomienkujúce subjekty uplatnili k návrhu vyhlášky spolu 137 pripomienok z toho 19 zásadných. Po vysporiadaní sa s pripomienkami k návrhu vyhlášky bol text návrhu zaslaný na posúdenie Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky pre technické právne predpisy. Rokovanie stálej pracovnej komisie o návrhu vyhlášky sa konalo dňa 28. mája 2018, kedy komisia na svojom 59. zasadnutí prerokovala návrh vyhlášky a k textu návrhu prijala závery a odporúčania, kedy po ich zapracovaní komisia odporučila vyhlášku publikovať v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Po zapracovaní pripomienok stálej pracovnej komisie bol text vyhlášky zaslaný na publikovanie do Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Vyhláška Úradu

na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky o postupe pri posudzovaní vplyvu na ochranu osobných údajov bola publikovaná v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 158/2018 Z. z.

3.5 Metodické usmernenia úradu

Podľa § 64 ods. 1 písm. m) zákona je usmerňovanie prevádzkovateľov a sprostredkovateľov jednou z úloh, ktoré úrad pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov plní. Osvedčenou formou usmerňovania prevádzkovateľov a sprostredkovateľov sa na základe praxe úradu stali metodické usmernenia úradu, ktoré publikované na webovom sídle úradu, sú dostupné všetkým prevádzkovateľom a sprostredkovateľom a širokej verejnosti. Úrad s ich zverejňovaním a vydávaním mal a má veľmi dobré skúsenosti, nakoľko prostredníctvom nich dokáže pokryť aktuálne problémy spracúvania osobných údajov.

Rok 2017 sa niesol v duchu legislatívnych zmien a prípravy na príchod a uplatňovanie Nariadenia a zákona č. 18/2018 Z. z., preto v tomto roku úrad nevydal žiadne nové metodiky, nakoľko prevádzkovatelia sa už od začiatku roka 2017 intenzívne zaujímali o Nariadenie a zmeny, ktoré budú musieť pri spracúvaní a prechode na Nariadenie vykonať. Úrad všetku svoju činnosť sústredil v rámci metodiky na prípravu nových metodík a usmernení, reflektujúcich príchod nariadenia. Metodicky samozrejme úrad ďalej usmerňoval prevádzkovateľov, no formou odpovedí na ich individuálne otázky.

Začiatok roka 2018 sa v rámci metodiky niesol už úplne v duchu prechodu na Nariadenie a týmto smerom boli zamerané aj metodiky úradu, ktorých základom bolo informovať prevádzkovateľov o nastupujúcich zmenách. S cieľom metodicky usmerňovať prevádzkovateľov úrad vytvoril už v priebehu roka 2017 samostatnú webovú záložku „Nariadenie“, kde mohli prevádzkovatelia a sprostredkovatelia nájsť ako text Nariadenia, tak základné metodiky k prechodu zo zákona na Nariadenie. Medzi dokumentmi, ktoré informovali prevádzkovateľov o prechode zo zákona na Nariadenie patrila metodika úradu „Hlavné zmeny v právnej úprave ochrany osobných údajov“. Obdobným dokumentom porovnávajúcim zákon a Nariadenie bol dokument „Komparácia Zákon vs. Nariadenie“, ktorý tabuľkovou formou porovnával jednotlivé ustanovenia právnych noriem.

4 KOMUNIKÁCIA ÚRADU S VEREJNOSŤOU

4.1 Vyjadrenia úradu k otázkam fyzických osôb a právnických osôb

Problematika ochrany osobných údajov sa netýka len prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov, ktorí majú povinnosť aplikovať legislatívu ochrany osobných údajov v praxi, samozrejme sa táto problematika týka aj ľudí, dotknutých osôb, ktorí majú otázky vyplývajúce zo situácií bežného života, ktoré súvisia s ich osobnými údajmi. Prevádzkovatelia a sprostredkovatelia sa úradu pýtali odborného charakteru súvisiace s ich povinnosťami vyplývajúcimi z Nariadenia, ako majú jeho konkrétne ustanovenia aplikovať v praxi, alebo či popísané a vykonávané spracúvanie vôbec bude spadať do pôsobnosti Nariadenia, či zákona č. 18/2018 Z. z.

Úrad tiež pokračoval v kontakte s verejnosťou prostredníctvom telefonických konzultácií. Verejnosť veľmi vítala možnosť takéhoto konzultovania, pričom úrad bol v pozitívne volajúcimi hodnotený, ako jeden z mála, ktorý aj priamo, aj písomne komunikuje s verejnosťou a pomáha pri riešení agendy, ktorú má v pôsobnosti.

V hodnotenom období bola najčastejšou otázkou otázka týkajúca sa nastupujúceho Nariadenia a toho, ako ho aplikovať do praxe, čo sa s jeho nástupom mení, a ako si najmä prevádzkovatelia a sprostredkovatelia majú nastaviť procesy spracúvania a ochrany osobných údajov tak, aby s ním boli v súlade. Tiež rezonujúcou témou bol návrh zákona, záujem bol o jeho aktuálny stav v rámci legislatívneho procesu a tiež to, kedy bude publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Najmä na prelome rokov 2017 a 2018 malo množstvo otázok, ako písomných, tak aj e-mailových významne stúpajúci charakter. Tiež sa zvýšil záujem verejnosti o osobné konzultácie v priestoroch úradu, a to natoľko, že úrad musel pristúpiť k tomu, že niektoré žiadosti o osobné konzultácie zamietal z časových a personálnych dôvodov, nakoľko nebolo v možnostiach úradu fyzicky zabezpečiť ich vybavenie v požadovanom čase.

Úrad, odbor právnych služieb a medzinárodných vzťahov, v roku 2017 vybavil 1818 telefonických konzultácií a v roku 2018 do 24. mája 2018 vybavili zamestnanci odboru 611 telefonických konzultácií.

Pokiaľ ide o písomné a e-mailové otázky verejnosti, v roku 2017 bolo vybavených zamestnancami odboru právnych služieb a medzinárodných vzťahov 788 písomností a e-mailových otázok a do 24. mája 2018 ich bolo vybavených 348. Vo všeobecnosti možno uviesť, že aj úroveň a množstvo otázok v jednej písomnosti alebo e-mailovej žiadosti sa podstatne zvýšilo, v priemere sa pýtajúci úradu adresoval prostredníctvom jedného e-mailu alebo listu 3 až 5 otázok, no s približujúcim sa dátumom aplikácie Nariadenia ich niekedy v jednej písomnosti alebo e-mailovej žiadosti bolo desať a aj viac.

Úrad vykonával aj osobné konzultácie, v roku 2017 ich bolo spolu 103, do 24. mája 2018 ich bolo uskutočnených 40.

4.2 Komunikácia úradu s médiami

Od apríla 2016, kedy bol zverejnený text Nariadenia v Úradnom vestníku Európskej únie sa zvyšoval aj záujem médií o oblasť ochrany a spracúvania osobných údajov. Zvýšený záujem samozrejme pretrvával aj v roku 2017 a stupňoval sa až do konca sledovaného obdobia, teda do 24. mája 2018. S ohľadom na postupujúci čas, kedy sa Nariadenie a zákon č. 18/2018 Z. z. mali začať uplatňovať sa záujem tak printových, ako aj elektronických médií sústredil spočiatku na otázky, ktorými sa dožadovali popísania základných zmien a rozdielov medzi „starou“ a „novou“ legislatívou. Postupne sa záujem stále viac sústreďoval a konkretizoval na konkrétne oblasti, v ktorých sa osobné údaje spracúvajú a na to, ako sa nová legislatíva dotkne práve toho, ktorého konkrétneho sektoru.

V roku 2017 úrad zodpovedal a reagoval na 40 otázok, súborov otázok novinárskej obce. Do 24. mája 2018 bolo úradu adresovaných a zodpovedaných 31 otázok.

Záujem médií sa už však nesústreďil len na konkrétne otázky, ale médiá, redakcie, sa stali v niektorých ohľadoch priamo aktérmi a organizátormi niektorých podujatí týkajúcich sa spracúvania osobných údajov, organizovali konferencie, na ktorých aktívne participovali aj zamestnanci úradu. Možno spomenúť konferenciu organizovanú týždenníkom Trend 25. apríla 2017 venovanú problematike Nariadenia, na ktorej mal zastúpenie aj úrad v panelovej diskusii aj medzi prezentujúcimi.

Za sledované obdobie sa záujem médií čiastočne zmenil aj pokiaľ ide o výstupy, ktoré od úradu požadovali médiá, už to neboli len krátke otázky k aktuálnym témam, ale zvýšil sa aj záujem médií o odpovede úradu v podobe kompletných informácií, ktoré boli následne zverejnené v jednom článku, niekedy konfrontované s odborníkom zo súkromného sektora. Najmä printové médiá oblasti ochrany osobných údajov venovali širšiu pozornosť a legislatívnej zmene venovali neraz rozsiahly článok, prípadne aj celé vydanie, či podstatnú časť vydania jedného, či viacerých čísel periodika.

Záujem médií zostal zameraný aj na konkrétne ad hoc problematiky, ktoré aktuálne rezonovali v spoločnosti, akými bola napríklad téma, ako sa Nariadenie a nová legislatíva celkovo dotkne rezortu školstva, najmä detí a ich rodičov. Obdobne rezonujúcou témou boli pokuty a ich udeľovanie úradom, ich výška a z toho prameniacy strach z Nariadenia a zákona č. 18/2018 Z. z.

4.3 Deň ochrany osobných údajov

Deň ochrany osobných údajov, 28. január, je dňom podpísania Dohovoru 108, ktorý bol podpísaný v roku 1981 v Štrasburgu. Tento deň bol za podpory EK vyhlásený výborom ministrov Rady Európy za Deň ochrany osobných údajov.

Úrad sa v tejto súvislosti každoročne snaží, aby tento deň prispel k popularizácii osobných údajov v rámci širokej verejnosti. Výnimkou z tohto zámeru neboli ani roky 2017 a 2018. V oboch rokoch úrad nadviazal na úspešný formát, ktorým je organizovanie dňa otvorených dverí, kedy je možné, aby verejnosť, tak laická, ako aj odborná prišla do priestorov úradu a s odborníkmi mohla konzultovať problematiku ochrany a spracúvania osobných údajov, prípadne, aby sa široká verejnosť mohla informovať, ako postupovať v prípadoch, ktoré sa týkajú ochrany osobných údajov.

Oba dni otvorených dverí, tak v roku 2017, ako aj v roku 2018 sa niesli v duchu prichádzajúceho Nariadenia. Tomu zodpovedal aj záujem verejnosti, ktorý bol enormný a bol takmer úplne zameraný na otázky týkajúce sa toho, ako sa majú prevádzkovatelia zosúladiť s prichádzajúcim Nariadením, prípadne toho, čo všetko a ako sa zmení od mája 2018.

V oboch rokoch úrad v priemere navštívilo približne 50 ľudí. Z dôvodu veľkého záujmu a počtu otázok sa pôvodne vyhradený čas na konzultovanie musel predlžovať, aby sa každý záujemca o konzultáciu dostal na rad a boli jeho otázky zodpovedané. Napriek tomu, že oba dni otvorených dverí boli mentálne aj fyzicky náročné, záujem verejnosti nás potešil a aj vďaka priamemu kontaktu s verejnosťou úrad mohol následne pružnejšie reagovať na požiadavky verejnosti a zaraďovať do sekcie často kladených otázok tie, ktoré boli v centre záujmu aj počas dní otvorených dverí.

4.4 Webové sídlo úradu a jeho návštevnosť

Webové sídlo úradu, ako elektronický prezentačný prostriedok, prešiel výraznou grafickou úpravou pri príležitosti implementovania Nariadenia do národnej legislatívy. Ďalšie rozširovanie funkcionalít a následný redizajn sa zameril na ľahkú dostupnosť požadovaných informácií pre orgány štátnej správy a verejnej správy, ale aj pre laickú verejnosť. Na webovom sídle nechýbajú povinne zverejňované informácie, ale s ohľadom na Nariadenie sa rozšíril nielen legislatívny okruh publikovaných materiálov, ale aj okruh otázok a odpovedí pre verejnosť.

Webová stránka úradu spĺňa podmienky a technické kritéria v zmysle Výnosu Ministerstva financií SR o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, reflektuje na novú legislatívnu úpravu v oblasti ochrany osobných údajov, kedy sú prevádzkovatelia a sprostredkovatelia povinní v niektorých prípadoch určiť zodpovednú osobu. Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ je povinný, podľa novej právnej normy, oznámiť úradu kontaktné údaje určenej zodpovednej osoby. Nakoľko zodpovedná osoba plní úlohy kontaktného miesta pre úrad, je prevádzkovateľ a sprostredkovateľ povinný oznámiť úradu aj identifikačné údaje zodpovednej osoby. Pre jednoduchšie nahlasovanie zodpovedných osôb, už pred 24. májom 2018 úrad pre tento účel vytvoril, ako službu verejnosti, nový kontaktný formulár z dôvodu administratívneho odbremenenia a zaťaženia prevádzkovateľov a sprostredkovateľov.

Implementácia Nariadenia do národnej legislatívy sa odrazila aj v návštevnosti stránky úradu, kedy webová stránka bola vyhľadávaná celkovo 507 476 krát, a to najčastejšie prostredníctvom rôznych webových prehliadačov.

Prehľad webových stránok prostredníctvom ktorých sa prístupuje na webovú stránku úradu

Prehľad webových stránok prostredníctvom ktorých sa prístupuje na webovú stránku úradu TOP 10		
Poradie	URL	Zobrazenia - počet
1	https://www.google.sk/	327276
2	https://www.google.com/	75836
3	https://www.bing.com/	12453
4	https://www.google.cz/	8412
5	http://m.facebook.com	7082
6	http://www.vlada.gov.sk/	2204
7	https://www.google.de/	2131
8	https://www.google.co.uk/	1876
9	https://l.facebook.com/	1333
10	https://www.google.at/	1183

Oproti obdobiu rokov 2013 až 2017 došlo k výraznému nárastu návštevnosti stránky úradu, čo bolo zapríčinené nastupujúcou implementáciou Nariadenia a zákonom č. 18/2018 Z. z. do praxe a prípravy na ňu.

5 ZODPOVEDNÁ OSOBA

Za výkon dohľadu nad ochranou osobných údajov spracúvaných podľa zákona zodpovedá prevádzkovateľ, ktorý spracúva osobné údaje. Prevádzkovateľ môže výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov písomne poveriť zodpovednú osobu, ktorá dozerá na dodržiavanie zákonných ustanovení pri spracúvaní osobných údajov.

Zodpovednou osobou môže byť len fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, je bezúhonná a má platné potvrdenie úradu o absolvovaní skúšky na výkon zodpovednej osoby.

V sledovanom období úrad evidoval a vydal potvrdenia o absolvovaní skúšky fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby v súlade s potrebami prevádzkovateľov.

Prehľad počtu zodpovedných osôb nahlásených úradu

Zodpovedné osoby	Obdobie	Počet
Celkový počet nahlásených osôb s platnou skúškou	1.1.2017 do 24.5.2018	637
Celkový počet poverení zodpovedných osôb	1.1.2017 do 24.5.2018	1634

6 SCHVAĽOVACIA ČINNOSŤ ÚRADU NA ÚSEKU OZNÁMENÍ A OSOBITNEJ REGISTRÁCIE

6.1 Oznamovacia povinnosť

Zákon vo svojej šiestej hlave druhej časti ukladá prevádzkovateľom povinnosť ISOU, v ktorých spracúvajú osobné údaje dotknutých osôb, s prihliadnutím najmä na povahu a citlivosť údajov v nich spracúvaných, právny základ ich spracúvania a zavedenie inštitútu zodpovednej osoby, úradu oznámiť, požiadať úrad o osobitnú registráciu alebo viesť o IS evidenciu.

Oznamovacej povinnosti podliehajú všetky IS, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania, pričom zákon taxatívne vymenúva, na ktoré IS sa oznamovacia povinnosť nevzťahuje. Za oznámenie IS úradu sa správny poplatok nevyberá, pričom ho bolo možné okrem písomnej formy vykonať aj prostredníctvom elektronického formulára zverejnenom na webovom sídle úradu.

V roku 2017 bolo úradu oznámených celkovo 2 467 ISOU, z ktorých podliehalo tejto povinnosti 1 955 informačných systémov. V roku 2018 oznámili prevádzkovatelia úradu spolu 769 IS, z ktorých oznamovacej povinnosti podliehalo 648. Najčastejším typom prevádzkovateľov, ktorí v hodnotenom období oznamovali úradu IS boli e-shopy, lekárne, realitné a cestovné kancelárie. Najčastejšie oznamovanými IS boli tie, v ktorých sa spracúvali osobné údaje na účely marketingu a osobné údaje klientov za účelom poskytovania bonusov a zliav formou vernostného programu.

Prehľad o počte oznámených IS podľa zákona

Rok	Počet písomne doručených oznámení IS	Počet oznámení vykonaných prostredníctvom elektronického formulára	Počet IS, ktoré skutočne podliehali oznamovacej povinnosti	Počet IS, ktoré nepodliehali oznamovacej povinnosti
2017	1303	1164	1955	512
k 24.5. 2018	352	417	648	121

6.2 Osobitná registrácia IS

Osobitnú registráciu IS upravujú ustanovenia § 37 až § 41 zákona, ktoré zároveň taxatívne vymedzujú podmienky, za ktorých IS podlieha osobitnej registrácii. Ide o prípady, keď spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb je citlivejšie z hľadiska zásahov do ich súkromia a je potrebné individuálne skúmať mieru nebezpečenstva porušenia práv a slobôd dotknutých osôb. V konaní o osobitnej registrácii, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia správneho poriadku vyhodnocuje úrad podklady nevyhnutné na posúdenie, či spracúvaním osobných údajov vzniká nebezpečenstvo porušenia práv a slobôd dotknutých osôb; podkladmi sú napríklad rozsah spracúvaných osobných údajov, charakter ich citlivosti, účel ich spracúvania, spôsob ich spracúvania, prostriedky, prostredníctvom ktorých majú byť osobné údaje spracúvané, rôznorodosť spracovateľských operácií, ktoré majú byť s osobnými údajmi vykonávané, charakter priestorov, v ktorých budú osobné údaje spracúvané, rozsah prijatých bezpečnostných opatrení, umiestnenie a popis technických prostriedkov, prostredníctvom

ktorých budú osobné údaje spracúvané, interné predpisy prevádzkovateľa a prijaté dokumenty (napr. štandardné zmluvné doložky pri cezhraničnom prenose, ktoré boli prijaté bez výhrad), na základe ktorých bude dochádzať k spracúvaniu osobných údajov. Osobitná registrácia podlieha poplatkovej povinnosti podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. Osobitná registrácia je jedným z nástrojov na dodržiavanie zákonov pri spracúvaní osobných údajov z pohľadu zachovania ľudských práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

Prevádzkovateľ je oprávnený začať spracúvať osobné údaje v IS prihlásenom na osobitnú registráciu až po doručení potvrdenia o osobitnej registrácii z úradu.

V roku 2017 bolo úradu doručených celkovo 98 žiadostí o osobitnú registráciu IS, pričom po posúdení zákonných predpokladov a miery rizika spracúvania osobných údajov v týchto IS, došlo zo strany úradu k vydaniu potvrdenia o osobitnej registrácii v 85 prípadoch. V roku 2018 bolo úradu doručených celkovo 24 žiadostí o osobitnú registráciu, pričom úrad aj v tomto období starostlivo posudzoval zákonnosť a dopad spracúvania osobných údajov na dotknuté osoby v týchto informačných systémoch; k vydaniu potvrdenia o osobitnej registrácii došlo v 23 prípadoch. Najčastejšie prihlasovanými IS na osobitnú registráciu v hodnotenom období boli IS, v ktorých prevádzkovatelia spracúvali biometrické údaje (napríklad biometrický odtlačok prsta alebo dlane) za účelom evidencie dochádzky alebo vstupu do vymedzených priestorov prevádzkovateľa.

Prehľad o počte osobitných registrácií IS podľa zákona

Rok	Počet doručených žiadostí o osobitnú registráciu IS	Počet vydaných potvrdení o osobitnej registrácii IS	Počet zastavených konaní o osobitnej registrácii IS
2017	98	85	13
k 24.5. 2018	24	23	1

6.3 Cezhraničný prenos osobných údajov

Cezhraničný prenos osobných údajov je dôležitou súčasťou spracúvania osobných údajov v podmienkach čoraz častejšej cezhraničnej spolupráce spojenjej s nevyhnutou výmenou informácií, vrátane osobných údajov.

V rámci cezhraničného prenosu osobných údajov sa rozlišuje medzi cezhraničným prenosom v rámci členských štátov EU alebo zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „členské štáty“) a prenosom do tretích krajín. Prenos osobných údajov v rámci členských štátov nepodlieha splneniu žiadnych dodatočných kritérií a riadi sa ustanoveniami § 32 zákona.

6.3.1. Prenos do krajiny zaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov

Pri prenose osobných údajov do tretích krajín sa rozlišuje, či ide o prenos osobných údajov do tretej krajiny zaručujúcej alebo nezaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov. Status krajiny, ktorá zaručuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov určuje EK svojím

rozhodnutím. Pri posudzovaní takejto primeranosti ochrany osobných údajov sa skúma úroveň miestnej legislatívy, existencia príslušných právnych aktov, vymožitelnosť práva dotknutou osobou, povinnosti prevádzkovateľa, ako aj zásady spracúvania osobných údajov. V oblasti inštitucionálnej sa skúma nezávislosť národnej dozornej autority, jej právomoci a kompetencie.

Pokiaľ ide o status krajiny, ktorá zaručuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov, v hodnotenom období nedošlo zo strany EK k schváleniu primeranosti úrovne ochrany osobných údajov pre žiadnu tretiu krajinu.

6.3.2. Prenos do krajiny nezaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov

Cezhraničný prenos osobných údajov predstavuje citlivú spracovateľskú operáciu s osobnými údajmi, pri ktorej sa osobné údaje dostávajú mimo územia Slovenskej republiky. Zákon definuje flexibilný systém cezhraničného prenosu, pričom najmä pri prenose do tretích krajín umožňuje prevádzkovateľom vo vyššej miere využívať štandardizované záruky ochrany súkromia a osobných údajov v podobe štandardných zmluvných doložiek a záväzných vnútropodnikových pravidiel.

Štandardné zmluvné doložky je možné nájsť v príslušných rozhodnutiach EK. V prípade, ak prevádzkovateľ použije v zmluve o prenose osobných údajov do tretej krajiny bez primeranej úrovne ochrany osobných údajov zmluvné doložky, ktoré sú odlišné od štandardných zmluvných doložiek určených na prenos prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom alebo s nimi vykazujú zjavný nesúlad, prípadne ak nepoužije žiadne zmluvné doložky, je povinný pred začatím prenosu požiadať úrad o súhlas s prenosom. V hodnotenom období nebol úrad požiadaný o udelenie takéhoto súhlasu s cezhraničným prenosom osobných údajov.

Veľmi dôležitým právnym inštitútom pri prenose osobných údajov sú tzv. záväzné vnútropodnikové pravidlá; ich význam narastá, nakoľko pre veľké nadnárodné spoločnosti predstavujú atraktívnu možnosť realizácie cezhraničných prenosov osobných údajov, ktorá im odbúra mnoho administratívnej záťaže.

Záväzné vnútropodnikové pravidlá je možné aplikovať len v rámci jednej spoločnosti, resp. jej organizačných zložiek. Spoločnosť, ktorá sa rozhodne zaviesť záväzné vnútropodnikové pravidlá sa v nich musí zaviazat', že stanovené pravidlá ochrany osobných údajov budú prijaté v celej spoločnosti (všetkými organizačnými zložkami) a zároveň, že bude zaistené ich dodržiavanie prostredníctvom zavedených dozorných mechanizmov. Zavedenie záväzných vnútropodnikových pravidiel do praxe by malo vytvoriť komplexnú ochranu súkromia v rámci nadnárodnej spoločnosti, a to aj v súvislosti s cezhraničnou výmenou resp. prenosom osobných údajov v rámci spoločnosti. Postup schvaľovania záväzných vnútropodnikových pravidiel dozornými orgánmi je upravený v stanovisku a v odporúčaní WP29. V hodnotenom období úrad nebol ani v jednom prípade hlavný dozorný orgán pri posudzovaní záväzných vnútropodnikových pravidiel.

7 KONTROLA SPRACÚVANIA OSOBNÝCH ÚDAJOV

V hodnotenom období úrad vykonával kontrolu spracúvania osobných údajov prostredníctvom kontrolného orgánu, ktorý bol oprávnený konať, ak boli súčasne prítomní aspoň dvaja členovia kontrolného orgánu (vrátane inšpektora).

Riadne kontroly vykonával úrad na základe plánu kontrol na roky 2017 a 2018, mimoriadne kontroly vykonával úrad v rámci konania o ochrane osobných údajov alebo na základe podozrenia z porušovania povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom.

Riadne i mimoriadne kontroly vykonávané písomne povereným kontrolným orgánom boli vždy zamerané na konkrétneho prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa a ich výsledky boli formulované v zázname o kontrole (ak nebolo zistené žiadne porušenie povinností pri spracúvaní osobných údajov) alebo v protokole o kontrole (ak boli zistené rozpory s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov). Výsledky kontrol formulované v protokole o kontrole iniciovali začatie konania o ochrane osobných údajov alebo boli využité ako podklad pre vydanie rozhodnutia v už prebiehajúcich konaniach.

Ťažisko kontrol bolo zamerané na reálny stav spracúvania osobných údajov s akcentom na primeranosť a praktickú aplikáciu prijatých bezpečnostných opatrení, čo sa prejavilo na časovej i odbornej náročnosti realizácie samotných kontrol.

V oblasti riadnych kontrol kládol úrad dôraz najmä na základné zásady spracúvania osobných údajov a riadenie rizík informačnej bezpečnosti vrátane možných dopadov spracúvania osobných údajov na práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb, nakoľko nastavenie primeraných bezpečnostných opatrení (technických aj organizačných) a zabezpečenie ich kontinuálnej aktualizácie v podmienkach prevádzkovateľa či sprostredkovateľa sú základnými predpokladmi úspešnej minimalizácie bezpečnostných rizík, resp. zamedzenia výskytu nežiaducich spracovateľských operácií s osobnými údajmi (napríklad neoprávnené zverejnenie alebo sprístupnenie osobných údajov). Bezpečnosť spracúvania osobných údajov rezonovala aj pri výkone mimoriadnych kontrol, ktoré boli spravidla iniciované dotknutými osobami poukazujúcimi na nedostatočné bezpečnostné opatrenia alebo na spracovateľské operácie vzbudzujúce podozrenie z porušovania zákona.

Počet riadnych (plánovaných) kontrol vykonaných v hodnotenom období bol ovplyvnený počtom mimoriadnych kontrol, ktoré je úrad povinný vykonávať ex lege, ako aj počtom neukončených kontrol prenesených z predchádzajúceho sledovaného obdobia (2015–2016).

V hodnotenom období úrad ukončil 18 kontrol začatých v roku 2016, z toho 14 kontrol protokolom o kontrole a 4 kontroly záznamom o kontrole, a súčasne vykonal 20 riadnych kontrol, z ktorých bolo do 24.05.2018 ukončených 12 protokolom o kontrole a 5 záznamom o kontrole. V hodnotenom období úrad vykonal 33 mimoriadnych kontrol, z ktorých bolo do 24.05.2018 ukončených 6 protokolom o kontrole a 17 záznamom o kontrole.

Prehľad kontrol v hodnotenom období

Výsledky kontrol ukončených v hodnotenom období	Zistené nedostatky (protokol o kontrole)	Bez zistených nedostatkov (záznam o kontrole)
Kontroly začaté od 01.01.2017 do 31.12.2017	14	4
Kontroly začaté od 01.01.2018 do 24.05.2018	18	22

7.1 Riadne kontroly (plán kontrol)

V hodnotenom období úrad vykonával riadne kontroly na základe plánu kontrol na roky 2017 a 2018. Kontrolné aktivity zaradené do plánu kontrol pre konkrétny rok boli zamerané na overenie súladu spracúvania osobných údajov s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov reprezentovaných najmä zákonom. Za zohľadnenia vývoja technológií využívaných pri spracúvaní osobných údajov boli do plánu kontrol zahrnuté činnosti verejného i súkromného sektora, pričom sa úrad zamerával na spracúvanie osobných údajov, pri ktorom predpokladal zvýšenú mieru rizika neoprávneného zásahu do práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb, ako aj na spracúvanie osobných údajov v oblastiach, v ktorých boli v minulosti opakovane zisťované pochybenia prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov pri nastavovaní podmienok spracúvania osobných údajov a ich následnom dodržiavaní.

Pri kreácii plánov kontrol, ako aj pri výbere cieľových oblastí pre mimoriadne kontroly iniciované úradom, úrad čerpal zo svojich skúseností z predchádzajúceho obdobia a poznatkov z dozornej činnosti (empiricko-intuitívna metóda).

7.1.1 Schengenské „acquis“

Do plánu kontrol úrad pravidelne zaraďuje kontroly ISOU, pomocou ktorých sa zabezpečuje praktické vykonávanie schengenského „acquis“ príslušnými orgánmi na území Slovenskej republiky, ako aj zastupiteľskými úradmi Slovenskej republiky v zahraničí. Kontroly národnej časti Schengenského informačného systému druhej generácie (N.SIS.II) prevádzkovanvej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a národnej časti Vízového informačného systému (N.VIS) prevádzkovanvej Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky sú do plánu kontrol zaraďované na základe odporúčania vyplývajúceho z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 755 zo dňa 30. novembra 2011, ktorým vláda schválila Schengenský akčný plán Slovenskej republiky ako prioritu vlády Slovenskej republiky. V súvislosti so zmenou národného prístupového bodu informačného systému EURODAC na verziu EURODAC II (2015) nadobudol prevádzkovateľ, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, nové kompetencie a povinnosti; v nadväznosti na uvedenú skutočnosť súčasne vznikla úradu povinnosť každoročne vykonať kontrolu spracúvania osobných údajov v národnom prístupovom bode EURODAC.

V národných častiach (subsystémoch) predmetných informačných systémov sú popri bežných (napríklad identifikačných) údajoch spracúvané aj osobitné kategórie osobných údajov, najmä biometrické údaje, údaje o rasovej alebo etnickej príslušnosti, údaje o porušení ustanovení zakladajúcich trestnú zodpovednosť alebo administratívno-právnu zodpovednosť a všeobecne použiteľný identifikátor, teda osobné údaje spôsobilé výrazne zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb. V hodnotenom období bolo vykonaných 7 kontrol spracúvania osobných údajov dotknutých osôb, konkrétne dve kontroly Národnej ústredne

SIRENE (N.SIS II - národná časť Schengenského informačného systému druhej generácie), štyri kontroly konzulárnych oddelení zastupiteľských úradov Slovenskej republiky (N.VIS - národná časť vízového informačného systému) a jedna kontrola IS AFIS - EURODAC (porovnávanie odtlačkov prstov na medzinárodnej úrovni). Zodpovednosť, s ktorou dotknuté rezorty pristupujú k implementácii schengenského „acquis“, potvrdzuje aj skutočnosť, že žiadnou z uvedených kontrol nebol zistený rozpor s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov.

7.1.1.1 Konzulárne oddelenia vybraných zastupiteľských úradov Slovenskej republiky

V hodnotenom období úrad vykonal 4 kontroly spracúvania osobných údajov prevádzkovateľom Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, a to v priestoroch konzulárneho oddelenia Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Pekingu, Generálneho konzulátu Slovenskej republiky v Sankt Peterburgu, Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Ankare a Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Teheráne. Predmetné kontroly boli zamerané na bezpečnosť spracúvania osobných údajov, plnenie povinností spojených s riadne uplatnenými právami dotknutej osoby, funkčnosť technických a organizačných mechanizmov pôsobiacich na pravdivosť, správnosť a aktuálnosť osobných údajov, ako aj na ich likvidáciu. Účelom kontrol bola identifikácia stavu dodržiavania vybraných ustanovení zákona pri spracúvaní osobných údajov vo Vízovom informačnom systéme (VIS) v súvislosti s vydávaním schengenských víz dotknutým osobám a v ďalších informačných systémoch, v ktorých sú spracúvané osobné údaje dotknutých osôb v podmienkach zastupiteľských úradov. Na základe výsledkov kontrol národnej časti Vízového informačného systému realizovaných v priestoroch uvedených zastupiteľských úradov Slovenskej republiky úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov.

7.1.1.2 Národná ústredňa SIRENE

Na základe plnenia úloh vyplývajúcich zo Schengenského akčného plánu Slovenskej republiky úrad vykonal dve kontroly Národnej ústredne SIRENE, ktorá je organizačnou súčasťou Úradu medzinárodnej spolupráce Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky. Predmetné kontroly boli zamerané na bezpečnosť spracúvania osobných údajov (vrátane kritérií ustanovených Schengenským katalógom odporúčaní a najlepších postupov), plnenie povinností spojených s riadne uplatnenými právami dotknutej osoby a funkčnosť technických a organizačných mechanizmov pôsobiacich na zabezpečenie pravdivosti, správnosti a aktuálnosti osobných údajov. Účelom kontrol bolo preverenie zákonného využívania a spracúvania osobných údajov v národnej časti Schengenského informačného systému druhej generácie (N.SIS II) v rámci plnenia úloh Policajného zboru Slovenskej republiky na účely čl. 24 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006, na základe ktorého sú spracúvané údaje o štátnych príslušníkoch tretích krajín v súvislosti s odoprením vstupu alebo pobytu, ako aj podľa čl. 36 Rozhodnutia Rady 2007/533/SVV, podľa ktorého sú spracúvané údaje o osobách a predmetoch v N.SIS II na účely diskretného sledovania alebo cielených kontrol. Na základe výsledkov oboch kontrol zameraných na postupy Národnej ústredne SIRENE úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7.1.1.3 Automatizovaný európsky systém identifikácie odtlačkov prstov AFIS-EURODAC

V súlade s čl. 32 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, vznikla od 20. júla 2015 úradu povinnosť každoročne vykonať kontrolu spracúvania osobných údajov na účely presadzovania práva a porovnania údajov o odtlačkoch prstov s údajmi uloženými v centrálnom systéme.

Kontrola spracúvania osobných údajov v rámci národného prístupového bodu informačného systému AFIS-EURODAC bola zameraná na súlad využívania komunikačnej infraštruktúry so základnými zásadami spracúvania osobných údajov, bezpečnosť spracúvania osobných údajov a ich likvidáciu, plnenie povinností spojených s riadne uplatnenými právami dotknutej osoby a funkčnosť technických a organizačných mechanizmov pôsobiacich na pravdivosť, správnosť a aktuálnosť osobných údajov.

Prevádzkovateľ informačného systému AFIS-EURODAC, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, zabezpečil plnenie súvisiacich povinností prostredníctvom národných prístupových bodov zriadených v rámci Kriminialisticko-expertízneho ústavu Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Kontrola spracúvania osobných údajov v systéme AFIS-EURODAC bola v roku 2017 vykonaná v podmienkach Kriminialisticko-expertízneho ústavu Prezídia Policajného zboru. Na základe výsledku kontroly postupov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pri spracúvaní osobných údajov v automatizovanom európskom systéme identifikácie odtlačkov prstov úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7.1.2 Pobočka zahraničnej banky

Kontrola pobočky zahraničnej banky pôsobiacej na území Slovenskej republiky (prevádzkovateľ) bola na základe plánu kontrol zameraná na zásady spracúvania osobných údajov, existenciu a uplatňovanie primeraného právneho základu spracúvania, spôsob získavania súhlasu dotknutých osôb, plnenie informačnej povinnosti voči dotknutým osobám, likvidáciu osobných údajov, vzťahy medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom, primeranosť bezpečnostných opatrení, poučenie oprávnených osôb, ustanovenie zodpovednej osoby, povinnosti súvisiace s uplatňovaním práv dotknutých osôb, cezhraničný prenos osobných údajov a povinnosť osobitne registrovať, oznámiť alebo evidovať informačné systémy. Účelom kontroly bola identifikácia stavu dodržiavania vybraných ustanovení zákona pri spracúvaní osobných údajov o klientoch banky.

Predmetnou kontrolou bolo zistené pochybenie spočívajúce v nesplnení oznamovacej povinnosti, ktorá prevádzkovateľovi vznikla v súvislosti s informačným systémom zameraným na získavanie informácií o obchodných partneroch a potenciálnych klientoch. Pochybenie prevádzkovateľa bolo zistené aj v súvislosti s prechodným ustanovením § 76 ods. 2 zákona, podľa ktorého bol (každý) prevádzkovateľ povinný zmluvný vzťah so sprostredkovateľom dať

do súladu s týmto zákonom do dvoch rokov odo dňa účinnosti tohto zákona. Vo vzťahu k ostatným častiam predmetu kontroly neboli zistené žiadne nedostatky, čo úrad kvitoval najmä v súvislosti s prijatím primeraných bezpečnostných opatrení a ich pravidelnou aktualizáciou zameranou na inovatívne technické možnosti spracúvania osobných údajov.

7.1.3 Poist'ovňa

Kontrola poisťovne pôsobiacej na území Slovenskej republiky (prevádzkovateľ) bola na základe plánu kontrol zameraná rovnako, ako kontrola pobočky zahraničnej banky. Účelom kontroly bola identifikácia stavu dodržiavania vybraných ustanovení zákona pri spracúvaní osobných údajov o klientoch poisťovne.

Predmetnou kontrolou bolo zistené pochybenie spočívajúce v spôsobe získavania súhlasu dotknutej osoby so spracúvaním osobných údajov na marketingové účely (súhlas neobsahoval všetky náležitosti ustanovené zákonom o ochrane osobných údajov). Pochybenie prevádzkovateľa bolo zistené aj v súvislosti s nedostatočným rozsahom informácií oznamovaných dotknutej osobe pred získaním jej osobných údajov na účely marketingu. Vo vzťahu k ostatným častiam predmetu kontroly neboli zistené žiadne nedostatky.

7.1.4 Leasingová spoločnosť

Kontrola leasingovej spoločnosti pôsobiacej na území Slovenskej republiky (prevádzkovateľ) bola na základe plánu kontrol zameraná rovnako, ako kontrola pobočky zahraničnej banky a kontrola poisťovne. Účelom kontroly bola identifikácia stavu dodržiavania vybraných ustanovení zákona pri spracúvaní osobných údajov o klientoch nebankových veriteľov a iných nebankových veriteľov, poskytovateľov spotrebiteľských úverov (bez obmedzenia alebo v obmedzenom rozsahu) a iných nebankových veriteľov.

Predmetnou kontrolou bolo zistené pochybenie spočívajúce v nesplnení oznamovacej povinnosti, ktorá prevádzkovateľovi vznikla v súvislosti s informačným systémom zameraným na jeho marketingové aktivity, pochybenie v spôsobe získavania súhlasu dotknutých osôb so spracúvaním ich osobných údajov na marketingové účely (dotknutá osoba nemala možnosť slobodne vyjadriť svoj súhlas alebo nesúhlas so spracúvaním jej osobných údajov), ako aj pochybenie súvisiace s obsahom zmlúv, ktoré prevádzkovateľ uzavrel so svojimi sprostredkovateľmi (zmluvy neobsahovali všetky náležitosti ustanovené zákonom o ochrane osobných údajov). Vo vzťahu k ostatným častiam predmetu kontroly neboli zistené žiadne nedostatky.

7.1.5 Poskytovateľ telekomunikačných služieb

Kontrola poskytovateľa televízneho vysielania, prístupu do siete internet a verejnej telefónnej služby pôsobiaceho na území Slovenskej republiky (prevádzkovateľ) bola na základe plánu kontrol zameraná na zásady spracúvania osobných údajov, existenciu a uplatňovanie primeraného právneho základu spracúvania, spôsob získavania súhlasu dotknutých osôb, plnenie informačnej povinnosti voči dotknutým osobám, likvidáciu osobných údajov, vzťahy medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom, primeranosť bezpečnostných opatrení, poučenie oprávnených osôb, ustanovenie zodpovednej osoby, povinnosti súvisiace s uplatňovaním práv dotknutých osôb, cezhraničný prenos osobných údajov a povinnosť osobitne registrovať, oznámiť alebo evidovať informačné systémy. Účelom kontroly bola

identifikácia stavu dodržiavania vybraných ustanovení zákona o klientoch subjektov poskytujúcich telekomunikačné služby.

Predmetnou kontrolou bolo zistené pochybenie spočívajúce v neúplnosti a nesprávnosti údajov uvedených v evidencii informačného systému zameraného na evidenciu klientov, pochybenie spočívajúce v absencii evidencie kamerového systému, pochybenie spočívajúce v opomenutí povinnosti poučiť oprávnené osoby, pochybenie v oblasti bezpečnostných opatrení, ich dokumentácie, aktualizácie a aplikácie, ako aj pochybenie v spôsobe získavania súhlasu dotknutých osôb so spracúvaním ich osobných údajov na marketingové účely (dotknutá osoba nemala možnosť slobodne vyjadriť svoj súhlas alebo nesúhlas so spracúvaním jej osobných údajov). Pochybenie prevádzkovateľa bolo zistené aj vo vzťahu k uchovávaniu osobných údajov po skončení účelu ich spracúvania a vo vzťahu k rozsahu a označeniu priestoru prístupného verejnosti monitorovaného kamerovým systémom.

7.1.6 Mestá a obce

Na základe plánu kontrol a náhodného výberu zohľadňujúceho celoslovenskú pôsobnosť úradu bolo v hodnotenom období vykonaných osem kontrol spracúvania osobných údajov orgánmi územnej samosprávy (prevádzkovateľa), z toho päť kontrol zameraných na obce a tri kontroly zamerané na mestá.

Kontroly boli zamerané na zásady spracúvania osobných údajov, existenciu a uplatňovanie primeraného právneho základu spracúvania osobných údajov, postup prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov bez súhlasu dotknutej osoby a pri získavaní súhlasu dotknutej osoby, plnenie informačnej povinnosti, likvidáciu osobných údajov, vzťahy medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom, prijatie primeraných technických a organizačných opatrení, poučenie oprávnenej osoby, ustanovenie zodpovednej osoby, povinnosti súvisiace s uplatňovaním práv dotknutej osoby, ako aj na povinnosť osobitne registrovať, oznámiť alebo evidovať informačné systémy osobných údajov.

Účelom predmetných kontrol bola identifikácia stavu dodržiavania zákona pri spracúvaní osobných údajov prevádzkovateľmi.

Medzi pochybeniami prevádzkovateľov, ktoré boli predmetnými kontrolami zistené, rezonovali najmä pochybenia

- v oblasti prijatých bezpečnostných opatrení (celkom 6 prípadov porušenia § 19 ods. 1 zákona),
- spojené s podmienkami poverenia zodpovednej osoby a súvisiacimi povinnosťami prevádzkovateľa (celkom 5 prípadov porušenia ustanovení § 23 až 25 zákona),
- súvisiace s podmienkami monitorovania priestorov prístupných verejnosti (celkom 4 prípady porušenia § 15 ods. 7 zákona),
- spojené s povinnosťou evidovať IS, ktoré nepodliehajú osobitnej registrácii alebo oznamovacej povinnosti (celkom 4 prípady porušenia § 43 ods. 1 zákona),
- spojené s povinnosťou poučiť oprávnené osoby pred vykonaním prvej spracovateľskej operácie s osobnými údajmi (celkom 4 prípady porušenia § 21 ods. 2 zákona).

Z výsledku uvedených kontrol, z ktorých ani jedna nebola ukončená konštatovaním súladu s požiadavkami zákona, vyplýva odôvodnená povinnosť dozorného orgánu zamerať svoju pozornosť na orgány územnej samosprávy v postavení prevádzkovateľov IS, a to všetkými dostupnými spôsobmi (teda nielen kontrolnou činnosťou). Z vykonaných kontrol súčasne vyplýva záver, že súlad s požiadavkami zákona vo výrazne väčšej miere dosahujú mestá, čo nepochybne súvisí s personálnymi a finančnými zdrojmi, ktorými (na rozdiel od obcí)

disponujú. Zistený stav úrad vníma ako alarmujúci, nie však z dôvodu, že mestá a obce spracúvajú osobné údaje obyvateľov (dotknutých osôb) na rôzne účely, ale z dôvodu, že mestá a obce v pozícii orgánov územnej samosprávy (okrem špecifických výnimiek) spracúvajú osobné údaje o celej populácii Slovenskej republiky.

7.2 Mimoriadne kontroly

Mimoriadne kontroly boli v hodnotenom období v rozhodujúcej miere realizované na základe návrhov dotknutých osôb, prípadne na základe podnetov, ktorých pôvodcami boli iné než dotknuté osoby. Významná časť mimoriadnych kontrol bola (už tradične) zameraná na kamerové systémy.

7.2.1 Resocializačné stredisko

Kontrola spracúvania osobných údajov neziskovou organizáciou, ktorá ako akreditovaný subjekt poskytuje služby v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (resocializačné stredisko - prevádzkovateľ), bola motivovaná podnetom inej než dotknutej osoby, z obsahu ktorého vyplývalo podozrenie z porušovania viacerých ustanovení zákona pri spracúvaní osobných údajov klientov strediska.

Kontrola bola zameraná na zásady spracúvania osobných údajov, existenciu a uplatňovanie primeraného právneho základu pre spracúvanie osobných údajov, postup prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov bez súhlasu dotknutej osoby a pri získavaní súhlasu dotknutej osoby, plnenie informačnej povinnosti a likvidáciu osobných údajov, plnenie povinností vyplývajúcich zo vzťahu medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom, prijatie primeraných technických a organizačných opatrení zodpovedajúcich spôsobu spracúvania osobných údajov, poučenie oprávnenej osoby, plnenie povinností prevádzkovateľa súvisiacich s dohľadom nad ochranou osobných údajov (zodpovedná osoba), ako aj na preverenie plnenia oznamovacej povinnosti, osobitnej registrácie a povinnosti viesť evidenciu informačného systému.

Prevádzkovateľ popri osobných údajoch zamestnancov spracúva aj osobné údaje dotknutých osôb v postavení klientov strediska. Klientom resocializačného strediska sa rozumie drogovo závislá alebo inak závislá plnoletá fyzická osoba alebo dieťa, ktorej je poskytovaná pomoc spojená spravidla s ich dlhodobým pobytom (osem a viac mesiacov) v tomto stredisku. Samotný pobyt klienta v resocializačnom stredisku je založený na súdnom rozhodnutí (predbežné opatrenie alebo meritórne rozhodnutie) alebo na dohode s klientom alebo jeho oprávneným zástupcom (dieťa), ktorej uzavretie je podmienené odporúčaním adiktológa alebo psychiatra. Náklady spojené s pobytom klienta v resocializačnom stredisku na základe rozhodnutia súdu znáša štát (prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky), pobyt klienta v resocializačnom stredisku na základe dohody je financovaný z príspevkov Vyššieho územného celku, ako aj samotným klientom.

Vo vzťahu k zákonnosti spracúvania osobných údajov klientov resocializačného strediska bolo zistené, že prevádzkovateľ spracúva osobné údaje na základe zákona č. 305/2005 Z. z., ktorý ustanovuje účel spracúvania osobných údajov, okruh dotknutých osôb a rozsah osobných údajov, v dôsledku čoho nadobúda povahu osobitného zákona v zmysle § 10 ods. 2 zákona. Vykonanou kontrolou nebolo potvrdené žiadne z podozrení formulovaných v podnete a nebolo zistené ani žiadne iné pochybenie prevádzkovateľa. Úrad (okrem iného) zistil, že osobné údaje klientov spracúvané v časopise vydávaného prevádzkovateľom sú zverejňované v anonymizovanej podobe, v dôsledku čoho nejde o spracúvanie osobných údajov

ich zverejňovaním. Fotografie klientov na nástenke v hlavnej budove resocializačného strediska, video zverejnené prostredníctvom služby YouTube a účty zriadené v prostredí sociálnej siete Facebook nie sú súčasťou žiadneho informačného systému kontrolovanej osoby.

Úrad súčasne konštatoval, že postupy kontrolovanej osoby pri získavaní a ďalšom spracúvaní osobných údajov korešpondujú s požiadavkami § 6 ods. 2 zákona (zásady spracúvania osobných údajov), ako aj to, že v súvislosti s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov v informačných systémoch kontrolovanej osoby nezistil rozpor s požiadavkami § 19 ods. 1 zákona. Predmetná kontrola bola ukončená podpísaním záznamu o kontrole.

7.2.2 Pobočka zahraničnej banky

Kontrola pobočky zahraničnej banky pôsobiacej na území Slovenskej republiky (prevádzkovateľ), ktorá sa uskutočnila na základe podnetu dotknutej osoby, bola zameraná na postup prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov dotknutej osoby prostredníctvom zmlúv, na základe ktorých boli dotknutej osobe poskytnuté viaceré finančné služby. Dotknutá osoba si svoje práva voči prevádzkovateľovi uplatnila písomne, nebola však spokojná s obsahom, resp. rozsahom odpovede prevádzkovateľa. Dotknutá osoba v podnete adresovanom úradu poukazovala predovšetkým to, že prevádzkovateľovi neposkytla svoju adresu, na ktorú jej prevádzkovateľ zaslal viaceré dokumenty, ani telefónne číslo do zamestnania.

Prevádzkovateľ spracúva osobné údaje klientov v rozsahu údajov uvedených v zmluvnej dokumentácii na účely zavedenia predzmluvných vzťahov, poskytnutia spotrebiteľského úveru a správy úverového vzťahu, správy a archivácie hlásení neobvyklých operácií, identifikácie a overenia klienta v zmysle zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu, prijímania, vybavovania a archivácie sťažností, ochrany a domáhania sa práv prevádzkovateľa voči klientom. Poskytnuté osobné údaje klientov sa nezverejňujú.

Výkon kontroly bol zameraný na dodržiavanie vybraných ustanovení zákona pri spracúvaní osobných údajov klientov pobočky zahraničnej banky s dôrazom na komunikáciu medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou, ako aj na postup prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov dotknutej osoby v súvislosti s uzavretými zmluvami s prevádzkovateľom od roku 2010, na základe ktorých boli dotknutej osobe poskytnuté pôžičky, kreditná karta, splátkový predaj, a podobne. Úrad si od prevádzkovateľa vyžiadal kompletnú dokumentáciu týkajúcu sa všetkých zmluvných vzťahov dotknutej osoby s prevádzkovateľom a nadväzne vstúpil do informačných systémov osobných údajov, v ktorých prevádzkovateľ spracúval osobné údaje klientov. Úrad sa zamerl na hodnoverné preukázanie zdroja získania osobných údajov (korešpondenčná adresa iná ako adresa trvalého pobytu, telefónne číslo do zamestnania a názov zamestnávateľa) a zákonnosť ich spracúvania.

Vykonanou kontrolou nebolo potvrdené žiadne z podozrení formulovaných v podnete a nebolo zistené ani žiadne iné pochybenie prevádzkovateľa. Nahliadnutím do klientskej zložky dotknutej osoby bolo zistené, že dotknutá osoba v dotazníku, ktorý bol súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sama uviedla údaje týkajúce sa zamestnávateľa (vrátane telefónneho čísla do zamestnania). Preverením uložených záznamov komunikácie pracovníčky callcentra s dotknutou osobou bolo súčasne zistené, že dotknutá osoba preukázateľne sama telefonicky požiadala prevádzkovateľa o zmenu korešpondenčnej adresy, pričom adresa trvalého pobytu zostala nezmenená. Predmetná kontrola bola ukončená podpísaním záznamu o kontrole.

7.2.3 Kamerové systémy

Monitorovanie priestorov prístupných verejnosti kamerovými systémami je všeobecne považované za vysoko efektívny spôsob ochrany zdravia, majetku a prevencie kriminality. Súvisiace návrhy a podnety smerujúce voči prevádzkovateľom monitorovacích systémov významným spôsobom vplývajú aj na zameranie kontrolnej činnosti úradu. V hodnotenom období úrad preveroval súlad spracúvania osobných údajov so zásadami spracúvania osobných údajov s dôrazom na dodržiavanie základných povinností prevádzkovateľa a existenciu primeraného právneho základu, prijatie primeraných bezpečnostných (technických a organizačných) opatrení zodpovedajúcich spôsobu spracúvania osobných údajov, plnenie povinnosti poučiť oprávnenú osobu, plnenie povinnosti poveriť zodpovednú osobu, ako aj plnenie oznamovacej povinnosti, povinnosti osobitnej registrácie a povinnosti viesť evidenciu IS.

V hodnotenom období úrad vykonal a ukončil 16 mimoriadnych kontrol zameraných na spracúvanie osobných údajov prostredníctvom kamerového systému. Z celkového počtu bolo 6 kontrol vykonaných u prevádzkovateľov, ktorí sú právnickými osobami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami a 10 kontrol u prevádzkovateľov, ktorí sú fyzickými osobami.

Pri realizácii uvedených kontrol kládol úrad dôraz na primeranosť rozsahu monitorovaného priestoru, resp. na riziko neprimeraného zasahovania do práv a slobôd dotknutých osôb, ako aj na právny základ a bezpečnosť spracúvania osobných údajov. Z celkového počtu vykonaných kontrol bolo v hodnotenom období 11 kontrol ukončených záznamom o kontrole (z toho 8 záznamov o kontrole bolo založených na skutočnosti, že monitorovanie nepodlieha režimu zákona) a 5 kontrol bolo ukončených protokolom o kontrole.

Prevádzkovatelia, u ktorých bola kontrola ukončená záznamom o kontrole, si riadne plnili oznamovaciu alebo registračnú povinnosť a mali riadne poučené oprávnené osoby. K samotnému monitorovaniu pristupovali všetci prevádzkovatelia v súlade so zásadou proporcionality, nakoľko monitorovali priestor výlučne v rozsahu, ktorý bol nevyhnutný na dosiahnutie účelu spracúvania. Monitorovaný priestor bol vo všetkých prípadoch označený tak, aby sa dotknuté osoby dozvedeli o monitorovaní pred vstupom do monitorovaného priestoru.

Porušenie povinností prevádzkovateľa vyplývajúcich zo zákona zistil úrad v piatich prípadoch. Porušenie zákonných povinností prevádzkovateľa spočívalo najmä v skutočnosti, že prevádzkovatelia monitorovali priestor neprístupný verejnosti bez právneho základu, monitorovali priestor prístupný verejnosti v rozsahu, ktorý nebol nevyhnutný na dosiahnutie účelu spracúvania, záznamy vyhotovené monitorovaním priestoru prístupného verejnosti uchovávali viac ako 15 dní, monitorovaný priestor zreteľne neoznačili, nemali riadne poučené oprávnené osoby a nesplnili povinnosť evidovať IS. Vo vzťahu k bezpečnosti spracúvania úrad v dvoch prípadoch konštatoval, že prevádzkovateľ neprijal primerané technické a organizačné opatrenia, a v ďalších dvoch prípadoch konštatoval, že prevádzkovatelia vo svojich podmienkach prijali bezpečnostné opatrenia zodpovedajúce požiadavkám zákona, avšak pri ich dokumentácii postupovali v rozpore s ustanoveniami vyhlášky č. 164/2013 Z. z., a to najmä v časti analýza bezpečnosti informačného systému.

Na základe identifikovaných porušení zákona je potrebné naďalej venovať zvýšenú pozornosť prevádzkovateľom, ktorí spracúvajú osobné údaje monitorovaním priestoru prístupného verejnosti, a to aj so zreteľom na plnenie informačnej povinnosti.

7.3 Závery vyplývajúce z kontrolnej činnosti úradu

Vo všeobecnosti je z výsledkov riadnych i mimoriadnych kontrol vykonaných v hodnotenom období zrejmé úsilie prevádzkovateľov zabezpečiť dodržiavanie ustanovení zákona, súčasne sú však identifikované aj niektoré kategórie prevádzkovateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť aj v nadchádzajúcom období. Kontrolnú činnosť úradu, ktorej základným poslaním je preventívne pôsobenie na ochranu osobných údajov spracúvaných prevádzkovateľmi IS, je preto v súčasnosti žiaduce podporiť ďalšími formami aktivít úradu, a to najmä z dôvodu zásadnej zmeny právnej úpravy podmienok spracúvania reprezentovanej Nariadením a zákonom č. 18/2018 Z. z., ktoré sa na území Slovenskej republiky uplatňujú od 25.05.2018. Základným predpokladom dosiahnutia súladu s požiadavkami Nariadenia a zákona č. 18/2018 Z. z. je všeobecné stotožnenie sa so zámerom, ktorý tieto právne predpisy formalizujú.

8 KONANIE O OCHRANE OSOBNÝCH ÚDAJOV

Účelom konania o ochrane osobných údajov je zistiť, či postupom prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa došlo k porušeniu práv fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov a v prípade zistenia nedostatkov, uložiť opatrenia na nápravu. Na konanie o ochrane osobných údajov sa vzťahujú ustanovenia správneho poriadku. Meritórne rozhodnutie v konaní o ochrane osobných údajov býva podkladom pre konanie o pokute, ktoré je samostatným správnym konaním.

Ak nie je daná kompetencia úradu na konanie a rozhodnutie vo veci, najčastejšie z dôvodu, že predmetná vec nespadá do pôsobnosti zákona, má úrad povinnosť podanie postúpiť príslušnému správneému orgánu. V roku 2017 úrad postúpil 8 podaní vecne príslušnému správneému orgánu na konanie a rozhodnutie. V roku 2018 boli celkovo postúpené 3 podania.

Úrad môže v taxatívne stanovených prípadoch uvedených v tretej hlave tretej časti zákona návrh alebo podnet odložiť. Najčastejším prípadom odloženia je jeho neopodstatnenosť, keď už z dôkazov poskytnutých najmä dotknutou osobou je zrejmé, že k porušeniu zákona nedošlo. V roku 2017 odložil úrad 213 podaní a v roku 2018 bolo odložených 141 podaní.

Úrad, v rámci dozornej činnosti, vedie konanie o ochrane osobných údajov s cieľom ochrany práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov, pričom v ňom taktiež skúma dodržiavanie povinností podľa zákona. Ak zistí porušenie práv dotknutej osoby alebo nesplnenie povinností pri spracúvaní osobných údajov, rozhodnutím, ak je to dôvodné a účelné, uloží prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku. V opačnom prípade konanie o ochrane osobných údajov zastaví. Konanie o ochrane osobných údajov sa začína na návrh navrhovateľa alebo z vlastnej iniciatívy úradu. Konanie z vlastnej iniciatívy úradu sa začína na základe podnetu podľa § 63 ods. 5 zákona, na základe výsledkov kontroly podľa § 60 ods. 2 v spojitosti s § 63 ods. 7 zákona, ktorou boli zistené nedostatky alebo na základe zistenia úradu z vlastnej činnosti o podozrení z porušenia zákona, ako konanie začaté bez návrhu.

V sledovanom období rokov 2017 a 2018 začal úrad 230 správnych konaní, z ktorých 96 bolo začatých na návrh dotknutej osoby, 50 začatých na základe podnetu, 26 začatých na základe výsledkov kontroly, ktorou boli zistené nedostatky a 58 konaní viedol úrad z vlastnej iniciatívy na základe podozrenia z porušenia zákona.

V roku 2017 začal úrad správne konanie na základe návrhu v 59 prípadoch, na základe podnetu v 42 prípadoch, na základe výsledkov kontroly v 10 prípadoch a z vlastnej iniciatívy v 20 prípadoch.

V roku 2018 začal úrad správne konanie na základe návrhu v 37 prípadoch, na základe podnetu v 8 prípadoch, na základe výsledkov kontroly v 16 prípadoch a z vlastnej iniciatívy v 38 prípadoch.

Prehľad spôsobov začatia konania podľa zákona

Rok	Na základe návrhu	Na základe podnetu	Na základe výsledkov kontroly	Z vlastnej iniciatívy úradu
2017	59	42	10	20
k 24.5.2018	37	8	16	38

Rozhodnutie úradu, ako správneho orgánu v prvom stupni v konaní o ochrane osobných údajov, vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Na tento účel je úrad v konaní o ochrane osobných údajov oprávnený požadovať súčinnosť od kohokoľvek, pričom v hodnotenom období rokov 2017 a 2018 úrad žiadal o súčinnosť celkovo 1 055 krát. V konaní o ochrane osobných údajov sa vyskytlo päť prípadov kedy subjekt, od ktorého bola žiadaná súčinnosť na ňu nereagoval a úradu ani po vyzvaní na splnenie si povinnosti v zmysle § 74 ods. 1 zákona súčinnosť poskytnutá nebola (v daných prípadoch bolo voči subjektom iniciované konanie o pokute).

Inštitút právneho zastúpenia bol v hodnotenom období využitý v značnom počte prípadov, pričom výnimkou neboli ani prípady, kedy všetci účastníci konania boli zastúpení právnymi zástupcami. Najčastejším predmetom konania o ochrane osobných údajov bolo preskúmanie, či spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb v IS, súčasťou ktorého boli kamery, dochádzalo k porušovaniu ustanovení zákona. Medzi najčastejšie porušenia zákona patrilo spracúvanie osobných údajov bez právneho základu, resp. v rozpore s právnym základom, neoprávnené zverejňovanie všeobecne použiteľného identifikátora (rodného čísla) ustanoveného osobitným zákonom, nedostatočná bezpečnosť spracúvania osobných údajov.

8.1 Poznatky k ochrane osobných údajov na základe konania o ochrane osobných údajov

V konaní o ochrane osobných údajov boli v hodnotenom období využívané viaceré dôkazové prostriedky umožňujúce zistenie skutočného stavu veci, pričom za daným účelom sa pri komplikovanejších veciach využívala popri ohliadke možnosť vykonania mimoriadnej kontroly priamo u prevádzkovateľa alebo u sprostredkovateľa. Kontrola sa osvedčila ako účinný prostriedok pre zisťovanie skutočného stavu, najmä pri preverovaní kamerových IS na mieste, kde umožnila spoľahlivo určiť spôsob a jednotlivé aspekty monitorovania a na základe toho posúdiť zásah do súkromia monitorovaných osôb. S cieľom zistenia skutočného stavu veci súvisí aj pomerne vysoký počet žiadostí o súčinnosť, prostredníctvom ktorých boli zabezpečované do spisových materiálov najmä listinné dôkazy. Dotknuté osoby podávali zväčša precízované návrhy obsahujúce všetky náležitosti vyžadované zákonom, pričom len v minimálnej miere ich bolo potrebné vyzývať na odstránenie nedostatkov podania. Len sporadicky navrhovateľ svoj návrh na začatie konania po výzve nedoplnil.

Konanie o ochrane osobných údajov, ako typ správneho konania sa vyznačuje citlivosťou prejednáwanej problematiky, ktorá sa dotýka dodržiavania a ochrany základných práv a slobôd v oblasti spracúvania osobných údajov. Konanie o ochrane osobných údajov je neverejným konaním, ktoré v sebe zahŕňa viacero osobitostí, ktoré dopĺňajú, resp. rozširujú právnu úpravu zákona č. 71/1967 Zb., prípadne tam, kde je to potrebné vylučujú aplikáciu zákona č. 71/1967 Zb. Tieto špecifiká sú dôležité z hľadiska správneho uplatňovania ochrany osobných údajov, pričom úrad v rámci prvostupňového konania ich tam, kde to bolo vhodné a potrebné, zohľadňoval. Takýmto osobitným inštitútom v konaní o ochrane osobných údajov je napr.

utajenie totožnosti navrhovateľa v prípadoch, v ktorých by mohlo dôjsť k porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (ako dotknutej osoby), prípadne negatívnemu konaniu zo strany prevádzkovateľa. Utajenie totožnosti navrhovateľa našlo svoje opodstatnenie a dotknuté osoby v záujme svojej ochrany ho v hodnotenom období využívali napríklad pri návrhoch, ktorými sa domáhali ochrany ich práv a právom chránených záujmov v súvislosti s výkonom ich povolania.

V sledovanom období sa prevádzkovatelia častokrát v priebehu konania o ochrane osobných údajov ešte pred vydaním meritórneho rozhodnutia snažili dobrovoľne odstrániť zistené nedostatky pri spracúvaní osobných údajov, ako aj prijať účinné mechanizmy k zabezpečeniu zákonného spracúvania osobných údajov dotknutých osôb. O prijatých a vykonaných opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov účastníci konania úrad v uložených lehotách spravidla informovali, pričom nebol dôvod na začatie konania o poriadkovej pokute z dôvodu zanedbania danej povinnosti.

9 SANKCIONOVANIE ZA PORUŠENIE ZÁKONA

Sankciami za porušenie zákona sú pokuta a poriadková pokuta. Sankcie sú upravené v štvrtej hlave tretej časti zákona.

9.1 Pokuta

Konanie o uložení pokuty, ako samostatné správne konanie, vedie úrad na základe zistenia porušenia zákona z úradnej povinnosti (ex officio). Pri ukladaní pokuty a určovaní jej výšky prihliada úrad najmä na závažnosť, čas trvania a následky protiprávneho konania, opakovanie takéhoto konania a na mieru ohrozenia súkromného a rodinného života a na počet dotknutých osôb. Pokutu môže úrad popri prevádzkovateľovi a sprostredkovateľovi uložiť aj inému subjektu (napr. za neposkytnutie súčinnosti, porušenie povinnosti mlčanlivosti, poskytnutie nepravdivých osobných údajov). Najmä z hľadiska závažnosti protiprávneho konania zákon vymedzuje prípady kedy úrad k uloženiu povinnosti obligatórne pristúpi a kedy má možnosť s prihliadnutím aj na ďalšie skutočnosti pokutu neuložiť.

V roku 2017 úrad právoplatne uložil 20 pokút v súhrnej výške 27 800,- Eur a vybral celkovo 36 860,47 Eur (pokuty uložené v roku 2016 a zaplatené v roku 2017). Priemerná pokuta za rok 2017 bola vo výške cca 1 390,- Eur. Najnižšiu pokutu vo výške 300,- Eur úrad uložil za porušenie povinnosti postupovať v súlade s technickými, organizačnými a personálnymi opatreniami prijatými prevádzkovateľom. Najvyššiu pokutu vo výške 5 000,- Eur uložil úrad prevádzkovateľovi za neoprávnené zverejnenie všeobecne použiteľného identifikátora väčšieho počtu dotknutých osôb.

V roku 2018 úrad za porušenie zákona právoplatne uložil 37 pokút v súhrnej výške 89 800,- Eur. V roku 2018 vybral úrad na pokutách celkovo 93 000,07 Eur k dátumu uzávierky správy (17.9.2018), do 24.5.2018 úrad na pokutách vybral 22 450,00 Eur. Priemerná pokuta za rok 2018 bola vo výške 2 427,- Eur. Najnižšiu pokutu vo výške 150,- Eur úrad uložil prevádzkovateľovi za neposkytnutie súčinnosti. Najvyššiu pokutu úrad právoplatne uložil vo výške 40 000,- Eur prevádzkovateľovi za porušenie bezpečnosti spracúvania osobných údajov. V jednom prípade požiadal prevádzkovateľ o možnosť platiť uloženú pokutu v splátkach. S prihliadnutím na odôvodnenosť úrad žiadosti prevádzkovateľa vyhovel.

Prehľad uložených a vybratých pokút v sledovanom období

Rok	Počet pokút	Celková výška právoplatne uložených pokút v Eurách	Priemerná výška pokuty zaokrúhlená na celé Euro nahor	Celkovo vybrané na pokutách v Eurách
2017	20	27 800,-	1390	36 860,47
2018	37	89 800,-	2 427	k 24.5.2018 bolo vybratých na pokutách 22 450,00 k dátumu uzávierky správy (17.9.2018) to bolo 93 000,07

Pokuta, ako druh sankcie, plnila v hodnotenom období predovšetkým represívnu a preventívnu funkciu. Pri jej ukladaní úrad okrem iného zohľadňoval postavenie subjektu a jeho činnosť, ako aj dopad výšky pokuty na jeho ďalšiu existenciu. V súvislosti s ukladaním pokút počas hodnoteného obdobia za porušenie zákona možno konštatovať, že uložené pokuty nemali likvidačné dopady.

9.2 Poriadková pokuta

Poriadkovú pokutu môže úrad uložiť výlučne prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi. Poriadkovú pokutu, ktorá slúži na zabezpečenie dôstojného a nerušeného priebehu dozornej činnosti úradu, resp. ako sankcia za nesplnenie niektorých povinností uložených v konaní o ochrane osobných údajov nebolo v roku 2017 potrebné uložiť, pričom v roku 2018 boli uložené dve poriadkové pokuty vo výške 200,- Eur a 1 000,- Eur za neposkytnutie súčinnosti požadovanej kontrolným orgánom.

9.3 Vybrané prípady z dozornej činnosti úradu

9.3.1 Odloženia

9.3.1.1 Likvidácia osobných údajov dotknutej osoby

Úradu bol v roku 2017 doručený návrh dotknutej osoby smerujúci proti prevádzkovateľovi, ktorý mal porušiť ustanovenia zákona tým, že osobné údaje dotknutej osoby spracúvané v súvislosti s uzatvorením príkaznej zmluvy bez zbytočného odkladu nezlikvidoval, ale uložil do archívu.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona je prevádzkovateľ po splnení účelu spracúvania povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť likvidáciu osobných údajov. Odsek 1 sa podľa § 17 ods. 2 zákona nepoužije, ak osobné údaje sú súčasťou registrátorneho záznamu. V takom prípade prevádzkovateľ zabezpečuje likvidáciu registrátorneho záznamu podľa osobitného predpisu. Preskúmaním podkladov a dôkazov sústredených pri preverovaní predmetnej veci úrad zistil, že prevádzkovateľ s dotknutou osobou uzatvoril príkaznú zmluvu podľa § 724 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ktorej predmetom bolo uskutočnenie potrebných úkonov spojených s uplatnením nárokov dotknutej osoby na náhradu škody vyplývajúcej zo škodovej udalosti. Prevádzkovateľ tak likvidáciu osobných údajov dotknutej osoby spracúvaných na daný účel zabezpečuje podľa osobitného predpisu. Úrad na základe zistených skutočností návrh na začatie konania odložil.

9.3.1.2 Zverejňovanie osobných údajov v oznámení o mieste uloženia písomnosti

Úrad prijal v prvom polroku 2018 podanie dotknutej osoby, ktorá zistila prostredníctvom internetového vyhľadávača Google, že jej osobné údaje v rozsahu meno, priezvisko, rok narodenia, trvalé bydlisko sú verejne prístupné na internete vo zverejňovanom ozname mesta o mieste uloženia písomnosti, na ktorom si môže osobne vyzdvihnúť adresovanú písomnosť. Monitorovaním nájdených internetových odkazov bolo úradom zistené, že písomnosť vo veci oznámenia o mieste uloženia písomnosti bola zverejnená mestom na jeho oficiálnej internetovej stránke v časti úradná tabuľa a jednalo sa o oznámenie, ktoré malo byť vyvesené po dobu 15 dní. Údaje, ktoré boli v oznámení zverejnené boli vyhodnotené, ako osobné údaje fyzickej osoby v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona. Úrad podanie fyzickej osoby vyhodnotil ako návrh na začatie konania o ochrane osobných údajov voči mestu ako prevádzkovateľovi.

Vo vzťahu k predmetu návrhu bolo mesto povinné disponovať právnym základom zverejňovania osobných údajov, dodržiavať zásady spracúvania osobných údajov, predovšetkým po skončení účelu zverejňovania osobných údajov ich zlikvidovať.

Z dôvodu posúdenia predmetnej veci úrad vyzval mesto na súčinnosť. Z odpovede mesta vyplývalo a bolo zároveň preukázané, že mesto požiadal súdny exekútor o poskytnutie súčinnosti v zmysle osobitného zákona, ktorým je zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „exekučný zákon“), ktorý upravuje povinnosť tretích osôb poskytovať súčinnosť súdnemu exekútorovi v potrebnom rozsahu. Súdny exekútor požiadal mesto o doručenie písomnosti povinnému – fyzickej osobe, nakoľko sa tento v mieste svojho trvalého bydliska nezdržiaval. Písomnosť adresovaná fyzickej osobe bola vložená v obálke s doručenou do vlastných rúk. Mesto na základe uvedenej skutočnosti a povinnosti poskytnúť súčinnosť súdnemu exekútorovi oznámilo fyzickej osobe uloženie písomnosti súdneho exekútora vyvesením oznamu na svojej on line úradnej tabuli. Na účely oznámenia o uložení úradnej zásielky a jej doručenia bolo mesto oprávnené spracúvať, tzn. zverejniť osobné údaje fyzickej osoby v rozsahu identifikácie adresáta úradnej zásielky, ktorá sa mala doručiť. Po skončení účelu spracúvania osobných údajov bolo mesto povinné ukončiť zverejňovanie osobných údajov vo vyvesenom oznámení. Úrad preveril, či došlo k zveseniu oznamu z on line úradnej tabule, a teda aj k ukončeniu zverejňovania osobných údajov fyzickej osoby na uvedený účel.

Na základe vyhodnotenia zhromaždených podkladov a posúdenia danej veci vo vzťahu k zákonu, úrad návrh dotknutej osoby vyhodnotil ako zjavne neopodstatnený, nakoľko mesto bolo oprávnené zverejniť osobné údaje dotknutej osoby v nevyhnutnom rozsahu meno, priezvisko, rok narodenia, adresa trvalého bydliska na účely oznámenia o mieste uloženia úradnej poštovej zásielky z dôvodu jej doručovania povinnému v exekučnom konaní. Úrad preto návrh na začatie konania odložil.

9.3.1.3 Informačná povinnosť pri výkone petičného práva

Úrad v roku 2018 posudzoval podnet, podľa ktorého organizátor petície pri získavaní osobných údajov osôb podporujúcich petíciu neplnil povinnosť oznámiť dotknutým osobám informácie podľa § 15 ods. 1 zákona. Úrad konštatoval, že osobné údaje podporovateľov petície boli spracúvané podľa § 10 ods. 2 zákona, teda na základe osobitného zákona, ktorým bol v danom prípade zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon o petičnom práve. Nakoľko podľa § 15 ods. 3 zákona sa povinnosť oznamovať dotknutej osobe informácie podľa § 15 ods. 1 zákona nevzťahuje na spracúvanie osobných údajov podľa § 10 ods. 2 zákona, úrad posúdil podnet ako zjavne neopodstatnený a odložil ho.

9.3.1.4 Zasielanie marketingových ponúk

V roku 2018 ústne podala dotknutá osoba návrh na začatie konania o ochrane osobných údajov, ktorého obsahom bolo podozrenie, že prevádzkovateľ, ktorý je poskytovateľom peňažných pôžičiek, spracúva osobné údaje navrhovateľa na marketingové účely bez právneho základu. Navrhovateľ uviedol, že bol v minulosti klientom prevádzkovateľa a napriek tomu, že už ním niekoľko rokov nie je, prevádzkovateľ mu na jeho poštovú adresu opakovanne zasiela ponuky na poskytnutie pôžičky. Navrhovateľ ďalej tvrdil, že sa na prevádzkovateľa viackrát telefonicky a emailom obrátil so žiadosťou o ukončenie spracúvania jeho osobných údajov na marketingové účely, avšak bezvýsledne.

Úrad preskúmaním podkladov a dôkazov sústredených pri preverovaní predmetnej veci zistil, že prevádzkovateľ spracúval osobné údaje navrhovateľa na marketingové účely na základe súhlasu navrhovateľa, ktorý poskytol vo Vyhlásení o poučení o ochrane osobných údajov z roku 2012, ktoré bolo súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú navrhovateľ uzavrel s prevádzkovateľom v roku 2012. Z predloženej kópie predmetného vyhlásenia vyplývalo, že prevádzkovateľ získal osobitný, samostatný, od súhlasu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere oddelený súhlas navrhovateľa so spracúvaním jeho osobných údajov na vopred stanovený účel. Navrhovateľ prevádzkovateľovi udelil súhlas na spracúvanie svojich osobných údajov na účely informovania o produktoch a službách na ním poskytnuté adresy na dobu 10 rokov odo dňa splnenia záväzkov voči prevádzkovateľovi. Vzhľadom na dátum uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo zrejmé, že platnosť udeleného súhlasu mohla uplynúť najskôr v roku 2022. Prevádzkovateľ preto spracúval osobné údaje navrhovateľa na účely zasielania ponúk na poskytnutie pôžičky v súlade s § 9 ods. 1 zákona, pričom právnym základom tohto spracúvania osobných údajov bol súhlas navrhovateľa podľa § 11 ods. 1 zákona.

V zmysle § 28 ods. 6 a § 29 ods. 3 zákona bol navrhovateľ povinný svoju žiadosť o blokovanie, resp. likvidáciu osobných údajov po odvolaní súhlasu, resp. ukončení účelu spracúvania adresovať prevádzkovateľovi v určitej forme – písomne alebo ústne do zápisnice, pričom žiadosť urobenú elektronickými prostriedkami bol povinný doplniť do troch dní. Navrhovateľ svoju žiadosť o ukončenie spracúvania osobných údajov adresoval prevádzkovateľovi telefonicky a mailom. Prevádzkovateľ v zmysle zákona nebol povinný vyhovieť žiadosti v takejto forme. Prevádzkovateľ preto pri vybavovaní žiadosti navrhovateľa o ukončenie zasielania marketingových ponúk postupoval v súlade so zákonom. Prevádzkovateľ uviedol, že eviduje požiadavku navrhovateľa na výmaz a odvolanie súhlasu so spracúvaním jeho osobných údajov, na základe čoho už zrušil zasielanie reklamných ponúk navrhovateľovi, a to napriek tomu, že žiadosť nebola podaná vo forme predpokladanej zákonom. Úrad nezistil porušenie zákona, doručený návrh ako zjavne neopodstatnený preto odložil.

9.3.2 Konania

9.3.2.1 Porušenie ochrany osobných údajov pri darovaní vyradeného počítača inej osobe

Úrad prijal v prvom polroku 2017 podanie navrhovateľky, ktorá sa dozvedela, že žiačka školy v darovanom počítači od obce objavila dokumenty týkajúce sa pedagogických zamestnancov, konkrétne aj platový výmer navrhovateľky. Navrhovateľka nadobudla podozrenie, že získané informácie o výške jej platu a jej osobné údaje boli neoprávnene spracúvané, a tak bolo poškodené jej dobré meno. K podaniu boli priložené aj relevantné dôkazy o tom, že vyradený a darovaný počítač žiačke školy obsahuje jej osobné údaje v platovom výmere. Podanie bolo podľa obsahu vyhodnotené ako návrh na začatie konania o ochrane osobných údajov. Úrad pre dôvodné porušenie zákona začal vo veci konanie na návrh voči obci a škole. Úrad v začatom konaní vydal predbežné opatrenie podľa § 43 ods. 1 písm. b) správneho poriadku, ktorým uložil obci povinnosť uchovať dáta, ktoré sa nachádzajú v počítači darovanom obcou žiačke školy, ktorý sa mal toho času už nachádzať v počítačovej učebni školy. Dôkazmi potrebnými pre preskúmanie predmetu konania boli okrem iného aj dáta, ktoré boli obsahom záznamového zariadenia počítača. Úrad na zabezpečenie a nezmarenie účelu vedeného konania považoval za potrebné záznamové zariadenie predmetného počítača riadne uchovať, najmä aby nedošlo k likvidácii, k strate alebo inému znehodnoteniu jeho obsahu. Pre zistenie skutočného stavu veci úrad žiadal o súčinnosť obec a školu.

Za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá prevádzkovateľ. Prevádzkovateľ je povinný chrániť spracúvané osobné údaje pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmkoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. Na tento účel prijme primerané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov, pričom berie do úvahy najmä použiteľné technické prostriedky, dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov, ako aj rozsah možných rizík, ktoré sú spôsobilé narušiť bezpečnosť alebo funkčnosť IS.

Zo zhromaždených podkladov mal úrad zistené a preukázané, že obec žiačke školy poskytla počítač za účelom nacvičovania počítačových zručností. Malo sa jednať o starý nepotrebný počítač nachádzajúci sa v archíve, už vyradený, pričom obcou mala byť urobená kontrola vyradených počítačov a v dobrej viere, že všetky údaje sú z počítača vymazané, bol tento počítač odovzdaný žiačke. Úrad mal z listinných dôkazov preukázané, že záznamové zariadenie vyradeného počítača obsahovalo pracovné dokumenty školy s osobnými údajmi.

Úrad na základe podkladov zhromaždených v konaní konštatoval, že obec porušila § 19 ods. 1 zákona nesplnením si povinnosti chrániť spracúvané osobné údaje navrhovateľky v dokumentoch školy nachádzajúcich sa vo vyradenom počítači obce odovzdanom žiačke školy, pred ich neoprávneným prístupom a sprístupnením tretím osobám neprijatím primeraných bezpečnostných opatrení zodpovedajúcich spôsobu spracúvania týchto osobných údajov. Úrad vzhľadom na zistené pochybenie uložil obci opatrenia pre zabezpečenie ochrany osobných údajov fyzických osôb nájdených vo vyradenom počítači až po dobu do ich likvidácie.

Konanie začaté voči škole úrad zastavil, nakoľko bolo preukázané, že počítač s dokumentmi, obsahom ktorých boli aj osobné údaje, vlastnila, používala, vyradila z evidencie obec, ktorá zároveň neprijala primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany osobných údajov dotknutých osôb.

9.3.2.2 Spracúvanie osobných údajov po odvolaní súhlasu

Úrad v roku 2017 viedol konanie o ochrane osobných údajov na návrh navrhovateľa, ktorý namietal, že prevádzkovateľ neukončil spracúvanie jeho osobných údajov napriek tomu, že navrhovateľ odvolal svoj súhlas so spracúvaním. Úrad zistil, že v danom prípade je spracúvanie osobných údajov nevyhnutné na plnenie zmluvy, v ktorej vystupuje navrhovateľ ako jedna zo zmluvných strán, preto prevádzkovateľ nemohol splniť požiadavku navrhovateľa z dôvodu, že namietané osobné údaje spracúval na základe § 10 ods. 3 písm. b) zákona bez súhlasu dotknutej osoby a v tomto zmysle práva navrhovateľa porušené neboli. Úrad zároveň zistil, že prevádzkovateľ určil podmienky spracúvania osobných údajov tak, že štandardne získaval súhlas so spracúvaním osobných údajov aj vo vzťahu k takému spracúvaniu, ktoré realizoval na odlišnom právnom základe, ako je súhlas dotknutej osoby, ako tomu bolo aj v prípade navrhovateľa, ktorý udelil prevádzkovateľovi súhlas so spracúvaním osobných údajov, na ktoré zákon súhlas nevyžadoval a pri ktorom prevádzkovateľ nemohol zabezpečiť uplatnenie práv, ktoré zákon priznáva dotknutej osobe vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov na základe súhlasu.

Úrad konštatoval, že prevádzkovateľ týmto postupom uvádzal dotknuté osoby do omylu a obmedzil ich právo na transparentné spracúvanie osobných údajov, čím porušil § 6 ods. 2 písm. b) zákona. Úrad rozhodnutím uložil prevádzkovateľovi opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

9.3.2.3 Doručovanie písomností obsahujúcich osobitnú kategóriu osobných údajov

Úrad v roku 2017 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe návrhu dotknutej osoby vo veci podozrenia z porušenia bezpečnosti spracúvania osobných údajov prostredníctvom zaslania listu obsahujúceho osobitnú kategóriu osobných údajov dotknutej osoby obyčajnou listovou zásielkou. V záujme objektívneho zistenia úplného a skutočného stavu veci bola u prevádzkovateľa vykonaná mimoriadna kontrola spracúvania osobných údajov.

Prevádzkovateľ vychádzal z predpokladu, že každá listová zásielka je od momentu jej odovzdania na odbernom mieste chránená poštovým tajomstvom v zmysle § 32 ods. 2 písm. g) zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) a zároveň poštovým tajomstvom v zmysle jeho definície v § 10 zákona o poštových službách, čl. 22 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a § 196 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Poštové podmienky subjektu poskytujúceho poštové služby podľa zákona o poštových službách ustanovujú, že daný subjekt nezodpovedá za únik informácií a údajov o zásielkach a o obsahu zásielok, ak je možnosť ich priameho prečítania, rozmnoženia alebo iného nechráneného získania pred ich podaním od odosielateľa alebo po ich dodaní adresátovi. Z uvedeného vyplýva, že je na zvážení odosielateľa, aby ohodnotil dôvernosť obsahu prepravovanej zásielky a podľa toho zvolil primeraný druh poštovej zásielky, t.j. zodpovedajúcu službu, ktorú mu subjekt poskytujúci poštové služby podľa zákona o poštových službách poskytne.

Prevádzkovateľ je pri spracúvaní osobných údajov povinný postupovať tak, aby chránil spracúvané osobné údaje a okrem iného zamedzil neoprávnenému prístupu, sprístupneniu alebo poskytnutiu osobných údajov. Na tento účel je povinný prijať primerané bezpečnostné opatrenia, ktoré zahŕňajú všetky oblasti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na spracúvané osobné údaje a ich bezpečnosť. Bezpečnostné opatrenia musia zohľadňovať konkrétne podmienky, v ktorých prevádzkovateľ osobné údaje spracúva, v tomto prípade vrátane bezpečného doručovania zásielok obsahujúcich osobitnú kategóriu osobných údajov, a ktorých doručovanie súvisí s činnosťou prevádzkovateľa.

V konaní bolo zistené, že prevádzkovateľ neprijal primerané bezpečnostné opatrenia v súvislosti so spracúvaním osobitnej kategórie osobných údajov dotknutých osôb (klientov) pri doručovaní listovou zásielkou, a teda pri prijímaní primeraných bezpečnostných opatrení postupoval v rozpore s ustanovením § 19 ods. 1 zákona, pretože bol povinný na účely ochrany spracúvaných osobných údajov pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením prijať primerané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov, berúc do úvahy použiteľné technické prostriedky, dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov ako aj rozsah možných rizík.

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil prevádzkovateľovi prijať primerané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov v súvislosti so spracúvaním osobitnej kategórie osobných údajov dotknutých osôb pri doručovaní, prijaté opatrenia zdokumentovať a o prijatých opatreniach poučiť oprávnené osoby.

9.3.2.4 Podmieňovanie nákupu v e-shope udelením súhlasu na marketing

Úrad v roku 2017 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe podnetu vo veci podozrenia z porušenia ustanovení zákona pri prevádzkovaní e-shopu. Obsahom podnetu bolo tvrdenie, že prevádzkovateľ podmieňuje nákup na svojej internetovej stránke registráciu, pričom pre úspešné dokončenie tejto registrácie musí kupujúci udeliť súhlas so spracovaním svojich osobných údajov na marketingové účely.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že ak kupujúci pri registrácii na internetovej stránke prevádzkovateľa vyplní všetky požadované informácie, ale nevyznačí políčko, ktorým prevádzkovateľovi udeľuje súhlas so spracovaním osobných údajov v rozsahu registrácie na marketingové účely, po kliknutí na tlačidlo „Registrácia“ sa vymaže overenie, že kupujúci „nie je robot“ a kupujúci ostáva na stránke registračného formulára. Registrácia, ktorá je podmienkou nákupu na internetovej stránke prevádzkovateľa, je tak úspešná až vtedy, keď kupujúci vyznačí súhlas so spracovaním svojich osobných údajov na marketingové účely. Prevádzkovateľ na žiadosť úradu uviedol, že registrácia mala byť možná aj bez udelenia súhlasu so spracovaním osobných údajov na účely ďalšieho marketingového spracovania, pričom k nastaveniu nesprávneho systému registrácie malo dôjsť z dôvodu nesprávneho nastavenia služby (technická chyba).

Podľa § 11 ods. 3 zákona si prevádzkovateľ súhlas dotknutej osoby nesmie vynucovať a ani podmieňovať hrozbou odmietnutia zmluvného vzťahu, služby, tovaru alebo povinnosti ustanovenej prevádzkovateľovi právne záväzným aktom Európskej únie, medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, alebo zákonom. Prevádzkovateľ porušil ustanovenie § 11 ods. 3 zákona, keď za účelom úspešného ukončenia registrácie vyžadoval od kupujúcich vyznačenie súhlasu so spracovaním osobných údajov na marketingové účely, čím dochádzalo k vynucovaniu, prípadne podmieňovaniu súhlasu dotknutých osôb hrozbou odmietnutia zmluvného vzťahu, keďže nemožnosť registrovať sa na internetovej stránke prevádzkovateľa mala v konečnom dôsledku za následok znemožnenie nákupu u prevádzkovateľa. Nezáleží pri tom, či išlo o úmyselné konanie alebo o technickú chybu. Prevádzkovateľ v priebehu konania o ochrane osobných údajov systém nastavenia registrácie neupravil, preto mu úrad uložil opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil mu zabezpečiť, aby registrácia na jeho internetovej stránke bola možná aj bez vyznačenia súhlasu so spracovaním osobných údajov na marketingové účely.

9.3.2.5 Sprístupnenie osobných údajov v návrhoch pracovných zmlúv hromadne rozposlaných elektronickou poštou

Úrad prijal podanie dotknutej osoby vo veci neoprávneného sprístupnenia osobných údajov v návrhoch pracovných zmlúv, ktoré mali byť rozposlané zamestnancom prevádzkovateľa hromadne na ich pracovné e-mailové adresy. V návrhu sa uvádzalo, že hromadne rozposlané návrhy zmlúv elektronickou poštou obsahovali osobné údaje zamestnancov prevádzkovateľa vrátane údajov o plati. Podanie bolo vyhodnotené ako návrh na začatie konania o ochrane osobných údajov. Navrhovateľ žiadal úrad v zmysle § 63 ods. 4 zákona o utajenie svojej totožnosti.

Pre zistenie skutočného stavu veci vyzval úrad prevádzkovateľa o súčinnosť. Prevádzkovateľ spracúval osobné údaje zamestnancov na účely personálnej a mzdovej agendy a osobné údaje dotknutých osôb boli spracúvané prostredníctvom fyzických osôb, ktoré mali v zmysle zákona

postavenie oprávnených osôb. V konkrétnom prípade mali prístup k osobným údajom spracúvaným na dané účely dve oprávnené osoby prevádzkovateľa, ktoré boli preukázateľne poučené o právach, povinnostiach a zodpovednosti podľa zákona pri vykonávaní spracovateľských operácií s osobnými údajmi dotknutých osôb spracúvaných na účely personálnej a mzdovej agendy.

Úrad mal preukázané, že jedna z oprávnených osôb zaslala elektronicky zo svojho e-mailu prostredníctvom prílohy WORD dokumentu pracovné zmluvy 53 dotknutých osôb vrátane ich osobných údajov meno, priezvisko, bydlisko, rodné číslo, základná mzda platná pri podpise zmluvy, čím došlo k neoprávnenému sprístupneniu osobných údajov dotknutých osôb vrátane osobitnej kategórie osobných údajov (rodné číslo) väčšej skupine zamestnancov prevádzkovateľa.

Úrad konštatoval, že práva dotknutých osôb, ktorých pracovné zmluvy boli zaslané v e-mailovej komunikácii neboli porušené systematickým postupom prevádzkovateľa pri spracúvaní ich osobných údajov a ani následkom porušenia či zanedbania základných povinností prevádzkovateľa v oblasti personálnej bezpečnosti. Postup, ktorým došlo k neoprávnenému sprístupneniu osobných údajov dotknutých osôb (zamestnancov), bol obmedzený na jednotlivú spracovateľskú operáciu, ktorú vykonala oprávnená osoba v rozpore s poučením o jej právach a povinnostiach pri spracúvaní osobných údajov a v rozpore s vnútornými predpismi prevádzkovateľa. Úrad mal zároveň zistené, že prevádzkovateľ uvedený prípad vyhodnotil, zaevidoval ako bezpečnostný incident a prešetril. Skutočnosť, že zamestnanec prevádzkovateľa v danom prípade konal v rozpore s poučením oprávnenej osoby nezbavuje prevádzkovateľa objektívnej zodpovednosti zaručiť bezpečnosť spracúvaných osobných údajov podľa § 19 ods. 1 zákona. Za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá prevádzkovateľ.

Na základe zhromaždených podkladov úrad konštatoval porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 zákona tým, že jeho zamestnanec – oprávnená osoba, poslala elektronicky skupine zamestnancov prevádzkovateľa ako súčasť prílohy e-mailu o pracovných zmluvách aj pracovné zmluvy 53 dotknutých osôb s ich osobnými údajmi, čím prevádzkovateľ porušil povinnosť chrániť spracúvané osobné údaje pred ich neoprávneným sprístupnením. Na základe zisteného pochybenia prevádzkovateľovi uložil opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku ako aj povinnosť písomne informovať úrad o ich splnení. Nadväzne na konštatované porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 zákona úrad inicioval v druhom polroku 2017 konanie o uložení pokuty, v ktorom bola prevádzkovateľovi uložená pokuta za zistené pochybenie.

9.3.2.6 Zverejnenie všeobecne použiteľného identifikátora

Úrad v roku 2017 na základe doručeného podnetu viedol konanie o ochrane osobných údajov vo veci podozrenia z porušenia ustanovení zákona pri zverejňovaní povinne zverejňovaných objednávok na internetovej stránke prevádzkovateľa – obce. Obsahom podnetu bolo tvrdenie, že prevádzkovateľ v rámci údajov o štyroch povinne zverejňovaných objednávkach, ako aj v rámci textu samotných objednávok vo formáte .pdf zverejnil ako IČO rodné číslo dotknutej fyzickej osoby, ktorá vystupovala ako dodávateľ.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že rodné číslo dotknutej osoby prevádzkovateľ zverejnil ako IČO z dôvodu, že v informačnom systéme, ktorý prevádzkovateľ používal na zverejňovanie objednávok, bolo pri zadávaní nového dodávateľa do databázy potrebné zadať IČO alebo rodné

číslo. Bez zadania týchto údajov systém neumožnil registráciu dokončiť. Prevádzkovateľ preto žiadal osoby, ktoré nemali pridelené IČO, o poskytnutie súhlasu so spracúvaním a zverejnením ich osobných údajov (vrátane rodného čísla) na internetovej stránke. Prevádzkovateľ po upozornení úradom preveril možnosti informačného systému a zistil, že správca systému nepoučil zamestnancov prevádzkovateľa, že keby pri zadávaní rodného čísla použili lomku, rodné číslo by nebolo zverejnené.

Prevádzkovateľ, obec, bol na základe § 5b zákona č. 211/2000 Z. z. povinný zverejňovať taxatívne vymedzené údaje o vyhotovených objednávkach, okrem iného aj meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu dodávateľa – fyzickej osoby a identifikačné číslo dodávateľa, ak ho má pridelené. Zákon č. 211/2000 Z. z. ani žiaden iný predpis však nestanovoval povinnosť prevádzkovateľa zverejniť v rámci údajov o vyhotovených objednávkach a dodávateľoch aj rodné číslo dodávateľa. Právnym základom zverejnenia rodného čísla dotknutej osoby v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona nemohol byť ani súhlas dotknutej osoby, napriek tomu, že prevádzkovateľ dokonca disponoval súhlasom dotknutej osoby so zverejnením jej rodného čísla. Podľa § 13 ods. 2 druhá veta zákona zverejňovať všeobecne použiteľný identifikátor, t. j. rodné číslo, sa zakazuje. Tento zákaz je absolútny a nemôže byť prelomený ani udelením súhlasu dotknutej osoby na zverejnenie jej rodného čísla. Zákon takúto výnimku neupravuje.

Prevádzkovateľ porušil ustanovenie § 13 ods. 2 zákona, keď na svojej internetovej stránke zverejnil rodné číslo dotknutej osoby. Prevádzkovateľ v priebehu konania o ochrane osobných údajov zverejnené rodné číslo odstránil. Úrad preto prevádzkovateľovi uložil opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku len v časti týkajúcej sa ďalších nedostatkov zistených v priebehu konania o ochrane osobných údajov, ktorými bolo porušenie povinnosti poučiť oprávnené osoby, ktoré zverejňovali údaje o povinne zverejňovaných objednávkach na internetovej stránke prevádzkovateľa, o povinnosti anonymizovať rodné číslo pred zverejnením príslušných dokumentov.

9.3.2.7 Sprístupnenie osobných údajov v kópiách dokumentov zaslaním na nesprávnu adresu

Úrad v prvom polroku 2018 prijal podanie dotknutej osoby smerované voči banke, resp. jej pobočke, ktoré vyhodnotil podľa obsahu ako návrh na začatie konania o ochrane osobných údajov. Navrhovateľka z titulu súdom ustanoveného opatrovníka syna žiadala písomnou žiadosťou v pobočke banky o zmeny v disponovaní s účtom jej syna, pričom prílohou žiadosti boli kópie dokumentov obsahujúcich jej osobné údaje a osobné údaje jej syna. Navrhovateľka následne zistila, že jej žiadosť vrátane dokumentov s osobnými údajmi k žiadosti priložených boli zaslané neoprávnene inej spoločnosti, ktorá ju preto telefonicky kontaktovala za účelom zisťovania dôvodu ich doručenia. Zamestnanec spoločnosti jej mal počas telefonického hovoru oznámiť, že dokumenty spoločnosti nepatria a následne ich aj navrhovateľke na jej adresu vrátila.

Úrad začal konanie na návrh voči banke vo veci preverenia postupu jej pobočky pri spracúvaní osobných údajov navrhovateľky a jej syna. V predmetnom konaní úrad vyzval banku ako aj spoločnosť, ktorej mali byť dokumenty navrhovateľky neoprávnene pobočkou banky zaslané, na súčinnosť. Banka spracúvala osobné údaje navrhovateľky a jej syna ako klientov vo svojom ISOU na účely poskytovania bankových služieb v zmysle osobitného zákona. Osobné údaje dotknutých osôb boli spracúvané na pobočke banky prostredníctvom zamestnancov banky, a teda oprávnených osôb, ktoré banka ako prevádzkovateľ preukázateľne poučila o právach a povinnostiach pri spracúvaní osobných údajov. Oprávnené osoby svojim podpisom potvrdili aj

to, že boli poučené o povinnosti chrániť osobné údaje pred ich zneužitím alebo ich sprístupnením neoprávneným osobám. Úrad mal však zistené, že pri zaslaní kópie žiadosti navrhovateľky vrátane príloh došlo k pochybeniu oprávnenou osobou pobočky banky, ktorá v internom zozname kontaktov banky nesprávne dohľadala adresu doručenia a kópie dokumentov s osobnými údajmi navrhovateľky a jej syna boli následne omylom zaslané inej spoločnosti, ktorá bola dcérskou spoločnosťou banky, avšak osobné údaje klientov banky nespracúvala. V súvislosti s pochybením oprávnenej osoby bolo v konaní konštatované, že prevádzkovateľ porušil povinnosť chrániť spracúvané osobné údaje dotknutých osôb pred ich neoprávneným sprístupnením ustanovenú v § 19 ods. 1 zákona. Úrad nadväzne na zistené a preukázané skutočnosti uložil prevádzkovateľovi opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku.

10 OPRAVNÉ PROSTRIEDKY A ROZHODOVANIE O NICH

Voči rozhodnutiu úradu vo veci konania o ochrane osobných údajov, voči rozhodnutiu o uložení pokuty ako aj voči rozhodnutiu o nesprístupnení informácie resp. rozhodnutiu o nesprístupnení informácie sčasti možno podať opravný prostriedok – rozklad, pričom sa subsidiárne uplatňujú ustanovenia o opravných prostriedkoch stanovené v správnom poriadku. O podaných opravných prostriedkoch rozhoduje predsedníčka úradu na základe odporúčaní rozkladovej komisie.

Predsedníčka úradu, ako odvolací orgán, v roku 2017 rozhodovala o 29 podaných rozkladoch proti rozhodnutiam vydaným v konaní o ochrane osobných údajov a 8 rozkladoch proti rozhodnutiam o uložení pokuty. V konaní o ochrane osobných údajov predsedníčka úradu potvrdila 12 rozhodnutí, 15 rozhodnutí zrušila a vrátila na ďalšie konanie a 2 rozhodnutia zmenila. V konaní o pokute potvrdila všetkých 8 rozhodnutí. V roku 2017 predsedníčka úradu rozhodovala aj o jednom predbežnom opatrení v rámci konania o ochrane osobných údajov, ktoré potvrdila. V roku 2017 predsedníčka úradu predbežne preskúmala mimo odvolacieho konania 6 právoplatných rozhodnutí, pričom dôvod na začatie preskúmania mimo odvolacieho konania zistila len v dvoch prípadoch, kedy rozhodla o zmene prvostupňového rozhodnutia.

V období od 01.01.2018 do 24.05.2018 (vrátane) bolo prvostupňovým orgánom predsedníčke úradu, ako odvolaciemu orgánu, postúpených na preskúmanie a rozhodnutie 15 rozkladov, pričom do 24.05.2018 právoplatne rozhodla o piatich. V konaní o ochrane osobných údajov bolo v tomto období právoplatne rozhodnuté o 1 rozklade, pričom tento sa zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu bolo potvrdené. V konaní o uložení pokuty bolo v tomto období právoplatne rozhodnuté o 4 rozkladoch, pričom 3 rozhodnutia boli potvrdené a 1 zmenené. Predsedníčka úradu v tomto období predbežne preskúmala aj jedno právoplatné rozhodnutie. Dôvody na uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku neboli zistené. V tomto období bol podaný 1 rozklad proti rozhodnutiu o uložení pokuty, ktorý bol vzatý späť.

Rozhodovanie v druhom stupni sa dotýka aj rozhodovacej činnosti úradu ako povinnej osoby podľa zákona č. 211/2000 Z. z., v ktorom úrad buď požadovanú informáciu sprístupní alebo vydá rozhodnutie o nesprístupnení informácie resp. rozhodnutie o nesprístupnení informácie sčasti. V roku 2017 boli predsedníčke úradu doručené 4 takéto rozklady. V dvoch prípadoch rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdila a v dvoch prípadoch rozhodnutie zrušila a vrátila na ďalšie konanie. V roku 2018 vo vyššie vymedzenom období nebol úradu vo veci žiadostí o informácie doručený žiadny rozklad.

11 PRÁVA DOTKNUTÝCH OSÔB A ICH OBMEDZENIA

Dotknutá osoba je v zákone vymedzená ako fyzická osoba, ktorej sa osobné údaje týkajú s tým, že jej zároveň priznáva pri spracúvaní osobných údajov určité práva. Práva dotknutých osôb patria bez rozdielu každej fyzickej osobe a smerujú voči každému prevádzkovateľovi, prípadne jeho sprostredkovateľovi.

Dotknutá osoba má na základe písomnej žiadosti u prevádzkovateľa právo najmä na prístup k spracúvaným osobným údajom a právo namietať spracúvanie osobných údajov. Účelom ustanovenia § 28 zákona upravujúceho práva dotknutých osôb je poskytnúť dotknutým osobám najmä potrebnú ochranu a zaručiť im práva, ktoré im, ako dotknutým osobám pri spracúvaní ich osobných údajov prináležia. Dotknutá osoba má napríklad právo vyžadovať potvrdenie o tom, či sú alebo nie sú osobné údaje o nej spracúvané, informácie o spracúvaní jej osobných údajov v IS v rozsahu tzv. informačnej povinnosti, informácie o zdroji, z ktorého prevádzkovateľ získal jej osobné údaje na spracúvanie, zoznam jej osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania, likvidáciu osobných údajov, ktorých účel spracúvania skončil a i. Prevádzkovateľ je povinný vybaviť žiadosť dotknutej osoby písomnou formou v zákonom určenej 30 dňovej lehote.

Prevádzkovateľ môže obmedziť právo dotknutej osoby (nevyhovieť jej žiadosti), len v prípade, ak si uplatnila svoje právo na opravu alebo likvidáciu svojich nesprávnych, neúplných alebo neaktuálnych osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania a svoje právo na likvidáciu osobných údajov, ktorých účel spracúvania sa skončil. Obmedzenie týchto práv dotknutej osoby je možné, len ak to vyplýva z osobitného zákona alebo jeho uplatnením by bola porušená ochrana dotknutej osoby, alebo by boli porušené práva a slobody iných osôb. Obmedzenie práva dotknutej osoby je prevádzkovateľ povinný bez zbytočného odkladu písomne oznámiť dotknutej osobe a úradu.

Úrad eviduje doručené písomné oznámenia prevádzkovateľov o obmedzení práv (nevyhovenie žiadosti) dotknutých osôb. Každé oznámenie o obmedzení práva dotknutej osoby úrad preskúmava a posudzuje vo vzťahu k tomu, či prevádzkovateľ obmedzil právo dotknutej osoby v súlade so zákonom.

Úrad v roku 2017 zaevidoval 262 oznámení o obmedzení práv dotknutých osôb a v roku 2018 zaevidoval 86 oznámení o obmedzení práv dotknutých osôb.

Najčastejšie dochádzalo k obmedzovaniu práv dotknutých osôb z dôvodu aplikácie ustanovení osobitných zákonov, ako napríklad zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ktorého je banka povinná uschovávať údaje a kópie dokladov o preukázaní totožnosti klienta najmenej päť rokov od ukončenia obchodu. Ak si dotknuté osoby uplatňujú právo na likvidáciu svojich osobných údajov z dôvodu, že napríklad už prestali byť klientom banky a účel spracúvania sa skončil, banka nemôže takejto požiadavke dotknutej osoby vyhovieť a jej práva musí obmedziť (osobné údaje nemôže zlikvidovať z dôvodu povinnosti päť ročnej archivácie). Dotknuté osoby najčastejšie žiadali bankové inštitúcie o výmaz osobných údajov odôvodnený tým, že ako klienti majú riadne uhradené pohľadávky voči banke ako prevádzkovateľovi IS ako aj zrušením všetkých zmlúv. Dotknuté osoby žiadajú zároveň aj o nekontaktovanie zo strany banky, čo banky považujú za odvolanie udeleného súhlasu so spracúvaním osobných údajov na účely marketingu a v zmysle tejto uplatnenej požiadavky informujú dotknutú osobu, že odvolanie súhlasu berú na vedomie a za týmto účelom osobné údaje dotknutej osoby spracúvať ďalej nebudú.

Dotknuté osoby si svoje práva v zmysle zákona častejšie uplatňovali aj u prevádzkovateľov, ktorí sú poskytovateľmi spotrebiteľského financovania (úverové produkty), splátkového predaja, ale aj u poisťovní.

12 EURÓPSKY A MEDZINÁRODNÝ LEGISLATÍVNY BALÍK OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV

12.1 Európska úroveň

Po prijatí Nariadenia a smernice 2016/680 Európska komisia predložila dňa 10. januára 2017 návrh dvoch legislatívnych aktov – návrh nariadenia 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (ďalej len „nariadenie pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie“) a návrh nariadenia e - privacy s cieľom zabezpečiť súlad s jednotným prístupom k ochrane osobných údajov v celej Európskej únii. Tieto vyššie spomenuté nariadenia budú vo vzťahu k Nariadeniu *lex specialis*.

Nariadenie priamo obsahuje ustanovenie, v ktorom sa vyžaduje, aby sa nariadenie 45/2001 prispôbilo zásadám a pravidlám stanoveným v Nariadení. Dňa 23. mája 2018 sa zástupcovia Rady a Parlamentu dohodli na texte nariadenia pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie a začne sa uplatňovať od jesene 2018.

Rovnako ako v Nariadení sa v nariadení pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie stanovuje niekoľko zásad, ktoré sa majú dodržiavať pri spracúvaní údajov, a niekoľko práv zaručených jednotlivcom, ktorých údaje sa zhromažďujú. V súlade s Nariadením musia inštitúcie a ostatné orgány zabezpečiť, aby poskytovali transparentné a ľahko dostupné informácie o tom, ako sa používajú osobné údaje, a predvídať jasné mechanizmy na to, aby jednotlivci mohli uplatňovať svoje práva. Nový právny nástroj tiež opätovne potvrdzuje, objasňuje a posilňuje úlohu zodpovedných osôb v rámci každej inštitúcie EÚ a dozorného úradníka. Cieľom je tiež snaha o zjednodušenie postupov v tejto oblasti. Na spracúvanie osobných údajov agentúrami EÚ v oblasti presadzovania práva a súdnej spolupráce (napr. Eurojust) sa vzťahuje Nariadenie prostredníctvom osobitnej kapitoly. Pravidlá v tejto kapitole sú v súlade so smernicou 2016/680 o presadzovaní práva. V zakladajúcich aktoch týchto agentúr je možné stanoviť aj osobitnejšie pravidlá, ktoré zohľadnia ich osobitné okolnosti. Europol a Európska prokuratúra sú zatiaľ vylúčené z tohto nariadenia. Najneskôr do 30. apríla 2022 a potom každých päť rokov predloží EK Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia, ku ktorej budú v prípade potreby priložené príslušné legislatívne návrhy.

Pripravované nariadenie o e-privacy sa bude vzťahovať na spracovanie dát elektronických komunikácií a na informácie súvisiace s koncovými zariadeniami koncových užívateľov. Dátami elektronických komunikácií sa rozumie ich obsah, ako napr. obsah súkromných správ, ale taktiež metadáta, ktoré zahŕňajú napr. volané čísla, navštívené internetové stránky, zemepisnú polohu, časové údaje volania alebo správy.

Cieľom návrhu nariadenia e-privacy je zabezpečiť prísne pravidlá ochrany súkromia pre používateľov elektronických komunikačných služieb a rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov trhu. Súčasne účinná smernica e-privacy nereflektuje zmeny v digitálnom prostredí a preto už nie je dostatočným nástrojom pre reguláciu v tejto oblasti. Ide napríklad o internetové komunikačné (over-the-top) služby, na ktoré sa nevzťahuje smernica e-privacy. Aktuálna smernica e-privacy sa taktiež nevzťahuje na elektronické komunikačné služby ponúkané poskytovateľmi, ktorí pôsobia cez internet, a to napriek tomu, že ponúkajú funkčne rovnocennú službu. Títo poskytovatelia však budú spadať do rozsahu pôsobnosti navrhovaného nariadenia e-privacy. Poskytovatelia týchto služieb budú po prijatí nariadenia e-privacy môcť spracúvať dáta z elektronickej komunikácie iba z taxatívne vymedzených dôvodov, a iba ak to bude nevyhnutné na účel plnenia nimi poskytovaných služieb, udržania kvality služieb, plnenia zákonných povinností, alebo ochrane životne dôležitých záujmov. Inak budú môcť

poskytovatelia služieb spracúvať dáta elektronickej komunikácie iba so súhlasom koncového používateľa. Legislatívny proces nariadenia e-privacy ešte stále prebieha.

12.1.1 Pracovná skupina článku 29 smernice 95/46

WP29 zriadená podľa článku 29 smernice 95/46. Členmi pracovnej skupiny sú čelní predstavitelia dozorných orgánov pre ochranu osobných údajov členských štátov EÚ, EHP, zástupca EK a dozorný úradník.

WP29 (do 24. mája 2018)

- je oficiálnym poradným orgánom EK pre oblasť ochrany osobných údajov a hlavným fórom pre danú oblasť v rámci EÚ;
- vydáva stanoviská k právnym aktom EÚ a medzinárodným zmluvám, ktoré sa týkajú spracúvania osobných údajov;
- prijíma odborné stanoviská a odporúčania, ak pri spracúvaní údajov vzniknú situácie, ktoré vnútroštátna legislatíva členských štátov EÚ nepredpokladá, ak dochádza k porušovaniu práv dotknutých osôb pri spracovávaní ich osobných údajov;
- vydáva odporúčania národným dozorným orgánom na ochranu osobných údajov k jednotnej implementácii článkov smernice 95/46 a už aj k Nariadeniu a smernici 2016/680.

V hodnotenom období v rámci WP29 aktívne pôsobilo deväť podskupín špecializovaných na výklad kľúčových inštitútov a definícií (Key Provisions), konkrétne podskupina pre:

- koordináciu aktivít jednotlivých podskupín (Future of Privacy),
- spoluprácu medzi dozornými orgánmi Európskej únie a medzinárodnú spoluprácu (Cooperation),
- otázky spojené s novými technológiami a technickými aspektmi spracúvania (Technology),
- prenos osobných údajov do tretích krajín (International Transfers),
- spracúvanie osobných údajov na účely ochrany hraníc a verejného poriadku (Borders, Travel and Law Enforcement),
- spracúvanie osobných údajov finančnými inštitúciami (Financial Matters),
- spracúvanie osobných údajov vo verejnom sektore (E-government),
- spoluprácu pri vykonávaní rozhodnutí (Enforcement).

Pred účinnosťou Nariadenia bola zriadená nová skupina, zaoberajúca sa sociálnymi médiami (Social Media Working Group), ktorej vznik bol podmienený výrazným nárastom porušení ochrany osobných údajov zo strany sociálnych médií.

Úlohou týchto podskupín je príprava stanovísk a pracovných dokumentov k jednotlivým oblastiam spracúvania osobných údajov. Úrad sa aktívne zúčastňoval zasadnutí prvých piatich vyššie uvedených podskupín; do aktivít zvyšných podskupín sa zapájal zasielaním písomných podkladov alebo v rámci písomného konania.

V hodnotenom období WP29 prijala dokumenty, usmernenia, ktoré mali pomôcť nielen dozorným orgánom, ale aj prevádzkovateľom a sprostredkovateľom pri príprave na Nariadenie a smernicu 2016/680; napríklad:

- Usmernenie o oznámení porušenia ochrany osobných údajov podľa nariadenia;
- Usmernenie k súhlasu podľa Nariadenia;
- Usmernenie k právu na prenosnosť údajov;

- Usmernenie k transparentnosti podľa Nariadenia;
- Usmernenia týkajúce sa zodpovedných osôb;
- Usmernenie týkajúce sa posúdenia vplyvu na ochranu údajov a stanovenie toho, či na účely nariadenia spracúvanie „pravdepodobne povedie k vysokému riziku“;
- Usmernenie týkajúce sa používania a stanovovania správnych pokút na účely Nariadenia a ďalšie.

V hodnotenom období sa uskutočnilo 7 plenárnych zasadnutí WP29. Úrad sa v hodnotenom období zúčastnil 2 plenárnych zasadnutí.

12.1.2 Výbor zriadený podľa článku 31 smernice 95/46

Výbor 31 na ochranu osôb s ohľadom na spracúvanie ich osobných údajov je zriadený podľa čl. 31 smernice 95/46. Výbor je poradným orgánom EK a je zložený zo zástupcov členských štátov EÚ. Jeho funkciou je asistovať EK pri realizácii jej opatrení. Výbor 31 schvaľuje alebo dáva výhrady k návrhom dokumentov EK, a to predovšetkým tých, ktoré súvisia s cezhraničným prenosom osobných údajov. Výbor 31 sa schádza ad hoc podľa potreby, väčšinou raz za rok. V hodnotenom období výbor nezasadal.

12.1.3 Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

Dozorný úradník je nezávislý orgán EÚ pre ochranu údajov, zriadený nariadením 45/2001.

Úlohou dozorného úradníka je

- monitorovanie a zabezpečovanie ochrany osobných údajov a súkromia, keď inštitúcie a orgány EÚ spracúvajú osobné údaje jednotlivcov,
- poradná činnosť pre inštitúcie a orgány EÚ vo všetkých otázkach týkajúcich sa spracúvania osobných informácií,
- monitorovanie nových technológií, ktoré môžu ovplyvniť ochranu osobných údajov; možnosť postúpiť vec za podmienok stanovených v zmluve Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev,
- možnosť zasiahnuť do žalôb predložených Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev;
- spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu a inými orgánmi dohľadu s cieľom zlepšiť konzistentnosť pri ochrane osobných údajov a ďalšie.

EÚ vytvorila celý rad európskych rozsiahlych IS, ktorých dohľad je zdieľaný medzi národnými orgánmi na ochranu údajov a dozorným úradníkom. V záujme zabezpečenia vysokej a konzistentnej úrovne ochrany spolupracujú vnútroštátne orgány na ochranu údajov a dozorný úradník pri koordinácii dohľadu.

V súčasnosti podliehajú tomuto modelu dohľadu tieto systémy IT:

- Eurodac ,
- Vízový informačný systém (VIS) ,
- Schengenský informačný systém (SIS) ,
- Colný informačný systém (CIS),
- Informačný systém o vnútornom trhu (IMI).

Hoci existujú malé rozdiely medzi právnymi základmi pre tieto systémy, vo všeobecnosti stanovujú, že vnútroštátne dozorné orgány a dozorný úradník spolupracujú s cieľom zabezpečiť koordinovaný dohľad. Na tento účel sa zástupcovia národných orgánov na ochranu údajov

a dozorný úradník pravidelne stretávajú - spravidla dvakrát ročne - s cieľom diskutovať o spoločných otázkach týkajúcich sa dohľadu. Medzi činnosti patria okrem iného spoločné kontroly a vyšetovania a práca na spoločnej metodike. Úrad sa v hodnotenom období nezúčastnil týchto stretnutí.

12.2 Medzinárodná úroveň

12.2.1 Konzultatívny výbor k Dohovoru 108

Konzultatívny výbor založený Radou Európy k Dohovoru 108, pozostáva zo zástupcov zmluvných strán dohovoru, ktorých dopĺňajú pozorovatelia z iných štátov (členov alebo nečlenov) a medzinárodných organizácií; je zodpovedný za interpretáciu ustanovení a za zlepšenie implementácie Dohovoru 108 a za zostavovanie správ, usmernení a usmerňujúcich zásad v takých oblastiach, ako sú zmluvné ustanovenia upravujúce ochranu údajov pri prenose osobných údajov tretím stranám, ktoré nezaručovali primeranú úroveň ochrany údajov alebo ochrany údajov s ohľadom na biometriu.

12.2.2 Ad hoc výbor Rady Európy pre ochranu osobných údajov (CAHDATA)

Ad hoc výbor založený Radou Európy v roku 2013, ako ad hoc výbor pre ochranu osobných údajov, ktorého účelom bolo ukončenie diskusie o modernizácii Dohovoru 108 a predloženie konečného návrhu Výboru ministrov.

V hodnotenom období sa uskutočnili tri plenárne zasadnutia výboru. Úrad sa zúčastnil dvoch plenárnych zasadnutí. Posledné, tretie plenárne zasadnutie schválilo návrh modernizácie Dohovoru 108, ktoré bolo v súčasnosti predložené Výboru ministrov Rady Európy na schválenie. Modernizácia Dohovoru 108 prebiehala súbežne na pôde EÚ, ako aj na pôde Rady Európy. Pokiaľ ide o Slovenskú republiku, boli do modernizácie zapojené aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a úrad.

Úrad participoval na modernizácii prostredníctvom priebežného pripomienkovania plniac si úlohy aj voči EÚ v rámci stáleho zastúpenia svojich delegátov v Bruseli, ako aj voči Rade Európy v rámci stáleho zastúpenia svojich delegátov v Štrasburgu. Úrad posudzoval súlad textu Dohovoru 108 s už nadchádzajúcou novou slovenskou právnou úpravou podľa zákona č. 18/2018, ako aj súladnosť s Nariadením.

Výsledkom trojročnej snahy o zmodernizovanie Dohovoru 108 bolo prijatie Protokolu Výborom ministrov Rady Európy na 128. zasadnutí. Prijatím tohto Protokolu bol proces modernizácie Dohovoru 108 ukončený a v dňoch 15 – 16. júna 2018 bol Protokol predložený Parlamentnému zhromaždeniu Rady Európy. Tento Protokol bude otvorený na podpis dňa 10. októbra 2018 v Štrasburgu.

12.3 Dozorné orgány v oblasti presadzovania práva

Z dôvodu prehlbovania vzájomnej spolupráce a výmeny informácií medzi orgánmi činnými v trestnom konaní bolo zriadených na úrovni EÚ niekoľko osobitných inštitúcií. Základom pre ich zriadenie boli najmä medzinárodné právne nástroje ako Dohovor o Europole, Dohovor o Schengenskom informačnom systéme, Dohovor o používaní informačných technológií na colné účely a ďalšie.

Výkon dozoru nad ochranou osobných údajov spracúvaných v týchto IS vykonávajú v úzkej súčinnosti buď spoločné dozorné orgány zriadené EK a jej orgánmi alebo skupiny pre koordináciu dozoru zriadené dozorným úradníkom.

Zástupcovia úradu reprezentovali Slovenskú republiku v spoločných dozorných orgánoch a skupinách pre koordináciu dozoru pre Schengenský informačný systém II (SCG SIS II), vízový informačný systém (SCG VIS), colný informačný systém (JSA Custom, SCG CIS), Europol (JSB Europol), Eurodac (SCG Eurodac).

12.3.1 Spoločný dozorný orgán Europolu (JSB Europol)

Europol bol zriadený rozhodnutím Rady č. 2009/371/SVV s cieľom poskytovať pomoc a podporu príslušným orgánom členských štátov a napomáhať ich vzájomnej spolupráci pri predchádzaní organizovanej trestnej činnosti, terorizmu a iným formám závažnej trestnej činnosti, ktorá sa týka dvoch alebo viacerých členských štátov, a v boji proti takýmto formám trestnej činnosti. Rozhodnutie Rady č. 2009/371/SVV nahradil Dohovor o zriadení Európskeho policajného úradu, ktorý vznikol na základe článku 3 Zmluvy o Európskej únii. Od 1. mája 2017 sa začalo uplatňovať nové nariadenie o Europele č. 2016/794.

Z dôvodu zabezpečenia dozoru nad spracúvaním osobných údajov Europolom bol v zmysle článku 34 Rozhodnutia Rady č. 2009/371/SVV o zriadení Európskeho policajného úradu zriadený spoločný dozorný orgán (JSB Europol). Cieľom vzniku spoločného dozorného orgánu bolo poskytnúť dozorným orgánom členských štátov platformu pre vzájomnú spoluprácu, komunikáciu a koordináciu ich činností. Spoločný dozorný orgán má pôsobnosť v otázkach týkajúcich sa výkonu a výkladu, pokiaľ ide o činnosti Europolu súvisiace so spracúvaním a využívaním osobných údajov, v otázkach týkajúcich sa kontrol vykonaných nezávisle národnými dozornými orgánmi členských štátov alebo uplatňovania práva na prístup a v otázkach súvisiacich s vypracúvaním harmonizovaných návrhov spoločných riešení existujúcich problémov.

V hodnotenom období sa úrad zúčastnil spolu troch zasadnutí, na ktorých boli prerokované otázky týkajúce sa Europolu. Keďže od účinnosti nového nariadenia o Europele vznikol tzv. Cooperation Board a v apríli 2017 sa uskutočnilo posledné zasadnutie dozorného orgánu nad Europolom. Počas tohto stretnutia Europolu JSB boli prerokované témy: správa o kontrolách, správa o prenose vedomostí na nový dozorný orgán a výmena skúseností týkajúca sa obchodovania s ľuďmi.

V rámci spoločného dozorného orgánu Europolu sa diskutovali otázky spracovania žiadostí občanov pri uplatňovaní ich práv, pričom sa rozhodlo, že dotknuté osoby môžu kontaktovať priamo dozorného úradníka a tento je schopný spracovať žiadosti vo všetkých jazykoch. Zástupcovia Europolu predložili svoje pripomienky a návrhy k revízii nariadenia 45/2001, pričom upozornili najmä na to, že niektoré operácie Europolu by sa mohli stať nezákonnými.

12.3.2 Spoločný dozorný orgán Colného informačného systému

Úrad dohliada aj nad CIS. Právny základ CIS stanovený predovšetkým v Nariadení Rady (ES) č. 515/1997 sa v roku 2015 zmenil a doplnil Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1525. Príslušné zmeny zahŕňajú obdobia uchovávania údajov (5 rokov plus 2 roky

v prípade potreby namiesto ročného preskúmania až na 10 rokov) a zavedenie možnosti obmedziť viditeľnosť nových prípadov na príslušné orgány vybraných členských štátov.

Úrad je súčasťou spoločného dozorného orgánu CIS („JSA Customs“), ktorý bol vytvorený na základe čl. 18 Dohovoru o využívaní informačných technológií na colné účely, ako orgán oprávnený vykonávať dozor nad spracúvaním osobných údajov v CIS. Úlohou JSA Customs je hlavne monitorovanie a uplatňovanie ustanovení legislatívy o ochrane osobných údajov, preskúmanie problémov, ktoré môžu vzniknúť pri prevádzke CIS, vypracúvanie návrhov pre spoločné riešenia problémov, ako aj stanovísk k adekvátnosti opatrení na ochranu osobných údajov.

V oblasti ochrany osobných údajov v súvislosti s CIS pôsobí aj koordinačná skupina pre dohľad nad Colným informačným systémom (SCG CIS). Tá je tvorená zo zástupcov JSA Customs a dozorného úradníka. S cieľom podporiť dobrú spoluprácu s JSA Customs pre colníctvo je jeho predseda zvyčajne zvolený za predsedu koordinačnej skupiny pre dohľad nad CIS, ako je tomu aj v súčasnosti. Pracovné stretnutia oboch podskupín bývajú koordinované a nadväzujú jedno na druhé.

V roku 2017 sa uskutočnilo jedno stretnutie SCG CIS; obsahom bola prezentácia týkajúca sa zoznamu úloh a spoločného rámca pre kontroly. Na vypracovaní zoznamu úloh sa podieľal aj úrad.

12.3.3 Pracovná skupina koordinácie dozoru nad SCG SIS II

Schengenský informačný systém II, ktorý bol zriadený Rozhodnutím Rady 2007/533/SVV umožňuje príslušníkom určených bezpečnostných zložiek členských krajín pristupovať k údajom o pátraní po osobách a veciach, ktoré boli do Schengenského informačného systému vložené ktoroukoľvek členskou krajinou a v konkrétnych prípadoch adekvátne na takéto záznamy reagovať.

Pracovná skupina koordinácie dozoru nad Schengenským informačným systémom II (SCG SIS II) patrí do skupiny pracovných skupín zriadených dozorným úradníkom. Zámerom je podriadenie dozoru nad ochranou osobných údajov spracúvaných európskymi orgánmi zodpovednému úradu, čiže dozornému úradníkovi.

SCG SIS II bola zriadená v súlade s článkom 46 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) a článku 62 rozhodnutia Rady 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II). V hodnotenom období sa SSG SIS II stretla dvakrát. Predmetom stretnutí boli predovšetkým nové návrhy k Schengenskému informačnému systému II, odporúčania, otázky logovania a interoperability systémov, ako aj voľba nového predsedu a podpredsedu, správa o vstupoch do Schengenského informačného systému II a národné kritériá pre výstrahy.

12.3.4 Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Vízový informačný systém

SCG VIS je ďalšou pracovnou skupinou, ktorá patrí do skupiny pracovných skupín zriadených dozorným úradníkom. Vízový informačný systém (VIS) slúži predovšetkým vízovým orgánom pre účely posudzovania žiadostí týkajúcich sa víz, pre účely konzultácie s inými členskými štátmi, ako aj orgánom zodpovedným za výkon hraničných kontrol resp. kontrol vykonávaných

na území členských štátov pre účely overenia držiteľa víz alebo pravosti samotných víz. Dozor nad vnútroštátnou časťou informačného systému vykonávajú národné dozorné orgány, t. j. v podmienkach Slovenskej republiky tento dozor vykonáva úrad, pričom dozorný úradník kontroluje, či riadiaci orgán vykonáva činnosti spracúvania osobných údajov v súlade s nariadením 1987/2006, a či vykonáva aj pravidelný audit činností spracúvania osobných údajov.

Úlohou tejto skupiny je koordinácia výkonu dozoru nad spracúvaním osobných údajov na národnej úrovni. SCG VIS bola zriadená v súlade s článkom 43 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS). V hodnotenom období sa úrad zúčastnil dvoch rokovaní SCG VIS.

Na prvom stretnutí skupiny SCG VIS bola odprezentovaná správa týkajúca sa implementácie čl. 41 nariadenia o VIS, ktoré upravuje dozor nad systémom VIS. Správa bola zaslaná všetkým členom Schengenského priestoru, pričom odzrkadľuje skúsenosti dozorných orgánov členských štátov s kontrolami na národnej úrovni. Druhé stretnutie SCG VIS bolo zamerané najmä na diskusiu s Komisiou a eu-LISA o aktuálnom vývoji, školenie týkajúce sa bezpečnosti a ochrane údajov pre pracovníkov tých orgánov, ktoré majú prístup do VIS, správu o činnosti skupiny VIS za roky 2015-2016.

12.3.5 Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Eurodac

Systém Eurodac bol zriadený Nariadením Rady (ES) č. 2725/2000, ktoré sa týka zriadenia systému „Eurodac“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru, avšak v roku 2013 došlo k prijatiu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov, ktoré s účinnosťou od 20. júla 2015 zrušilo pôvodné nariadenie z roku 2000. Podľa tohto Nariadenia 603/2013 je účelom systému, ktorý je v prevádzke od januára 2003, napomáhať členským štátom EÚ pri určení, ktorý členský štát by mal byť zodpovedný za posúdenie určitej žiadosti o azyl.

Zasadania SKD Eurodac má na starosti dozorný úradník, ktorý zároveň podľa nariadenia 45/2001 vykonáva dohľad nad centrálnou časťou systému a koordinuje činnosť národných dozorných orgánov.

V hodnotenom období sa úrad zúčastnil dvoch zasadnutí SCG Eurodac. Na prvom zasadnutí bola predstavená prezentácia Komisie k Eurodac 2016 a prebehla aj voľba podpredsedu skupiny. Druhé zasadnutie bolo zamerané na aktuálny vývoj (prezentácia a diskusia s eu-LISA), návrh dotazníka o právach dotknutých osôb, vymazávanie záznamov v systéme Eurodac, špeciálnemu vyhľadávaniu v systéme Eurodac, možnosti prístupu členov skupiny k informáciám, ako aj problematike zameranej na vývoj situácie na národných úrovniach.

12.3.6 Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Informačný systém vnútorného trhu

Účelom Pracovnej skupiny koordinácie dozoru pre Informačný systém vnútorného trhu (ďalej len „SKD IMI“) je koordinácia a výkon dozoru nad spracúvaním osobných údajov v IS pre vnútorný trh. Toto spracúvanie sa uskutočňuje na základe Nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu a o zrušení rozhodnutia Komisie 2008/49/ES. Nariadenie 2012/1024 umožňuje výmenu

informácii v administratívnych oblastiach, ako je napríklad pri uznávaní odborných kvalifikácií, alebo pri uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

12.3.7 Expertná pracovná skupina Európskej komisie k Nariadeniu a smernici 2016/680

Expertná skupina zriadená EK k Nariadeniu a smernici 2016/680 bola ustanovená v druhej polovici roka 2016 s cieľom napomôcť EK pri implementácii novoprijatých právnych aktov EÚ. V súvislosti s Nariadením sa agenda podskupiny sústreďuje na precizovanie podmienok, za akých je možné na vnútroštátnej úrovni v rámci právnej úpravy ochrany osobných údajov doceliť efektívnu a jednotnú aplikáciu Nariadenia. Pokiaľ ide o implementáciu smernice 2016/680, práca skupiny smeruje k tomu, aby bola implementáciou zabezpečená vysoká úroveň ochrany práv jednotlivcov pri spracúvaní osobných údajov na účely trestného konania, nerušená výmena údajov a efektívna policajná a súdna spolupráca.

Členmi expertnej pracovnej skupiny sú experti z členských štátov EÚ, ako aj zástupcovia krajín EHP (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko) a Švajčiarska. Táto platforma umožňuje efektívnu výmenu informácií medzi členskými štátmi o prebiehajúcich legislatívnych zmenách spojených s aplikáciou Nariadenia a poskytuje priestor pre vzájomné zdieľanie skúseností s riešením jednotlivých právnych otázok.

Expertná pracovná skupina sa v hodnotenom období stretla 10 krát. Úrad sa zúčastnil 2 stretnutí. Úrad participoval na práci expertnej skupiny účasťou na zasadnutiach venovaných téme aplikácie Nariadenia. Agenda zasadnutí sa upriamovala predovšetkým na problematiku prípravy aplikácie Nariadenia, podmienky uplatniteľné na súhlas dieťaťa v súvislosti so službami informačnej spoločnosti, spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa uznania viny za trestné činy a priestupky, oznámenie porušenia ochrany osobných údajov, spracúvanie osobných údajov v rámci činnosti, ktoré nepatria do pôsobnosti práva EÚ, obmedzenia práv dotknutej osoby a iné.

13 MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIA S PARTNERSKÝMI ORGÁNMI DOZORU

13.1 Stretnutie zástupcov dozorných orgánov na ochranu osobných údajov Vyšehradskej skupiny

V marci 2017 sa v Krakove konalo Stretnutie zástupcov dozorných orgánov na ochranu osobných údajov Vyšehradskej skupiny. Išlo v poradí o druhé stretnutie.

Predmetom stretnutia bolo vzájomné informovanie sa o aktuálnom stave legislatívneho procesu implementácie Nariadenia, reorganizácii dozorných orgánov v súvislosti s aplikáciou Nariadenia a tiež sa viedla detailná diskusia o konkrétnych otázkach spojených s vybranými inštitútmi Nariadenia. Rokovalo sa taktiež o konferencii zorganizovanej zo strany poľského dozorného orgánu, a to z dôvodu verejnej diskusie o nezávislosti dozorného orgánu naprieč poľskou odbornou a politickou verejnosťou. Témami spoločných diskusií boli aj otázky postupu dozorných orgánov, otázky praktických riešení pri oznamovaní porušenia ochrany údajov, ako aj výber metodológie posudzovania vplyvu na ochranu údajov (napr. využitie ISO noriem). V rámci stretnutia sa uskutočnil aj seminár o praktickom vykonávaní spolupráce medzi dozornými orgánmi.

13.2 II. Medzinárodná konferencia obecných polícií Vyšehradskej štvorky

V Brne sa v máji 2017 konala II. Medzinárodná konferencia obecných polícií Vyšehradskej štvorky. Zástupca úradu vystúpil s témou *Nové nariadenie o ochrane údajov v kontexte kybernetickej bezpečnosti*. Konferencia bola orientovaná na problematiku ochrany dát a povinností Mestských polícií v súvislosti s ochranou kybernetického priestoru štátu.

13.3 Konferencia E-Volution of Data Protection

V septembri 2017 sa v Estónsku uskutočnila *Konferencia E-Volution of Data Protection*. Celá konferencia sa niesla v duchu Nariadenia. Na ochrane a vyvažovaní základných ľudských práv preto stojí aj reforma ochrany osobných údajov v Európe, ako aj rozhodovanie Súdneho dvora Európskej únie. Súd dokonca prvýkrát z pohľadu ochrany osobných údajov posúdil návrh medzinárodnej zmluvy medzi EÚ a Kanadou o PNR (Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/681 z 27. apríla 2016 o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti).

13.4 Bilaterálne stretnutie so zástupcami z dozorného orgánu Japonska

Začiatkom decembra 2017 úrad privítal zástupcov z Personal Information Protection Commission of Japan (ďalej len „komisia“). Hlavným účelom stretnutia bolo informovať zástupcov o činnosti a aktivitách úradu a poskytnúť im informácie o postupoch v rámci konania a kontroly vykonávaných úradom, nakoľko komisia zriadená v januári 2016 je oprávnená vykonávať kontrolné právomoci nad podnikateľskými subjektmi v súkromnom sektore v Japonsku. Dozor nad ochranou osobných údajov bol doteraz v Japonsku rozdelený a vedený 16 príslušnými ministerstvami, ale v súčasnosti je centralizovaný na komisiu spolu s úplným presadzovaním zmeneného a doplneného zákona o ochrane osobných údajov z mája tohto roku.

13.5 IT mezi paragrafy

V Prahe vo februári a októbri 2017 a v apríli 2018 sa konala konferencia *IT mezi paragrafy*. Konferencia vo februári 2017 bola zameraná na oblasť ochrany osobných údajov vo svetle Nariadenia v IT prostredí, na tému jednotnej digitálnej Európy a smernicu o platobných službách. Konferencia poskytla ucelený pohľad na problematiku ochrany osobných údajov a správy dát v IT prostredí, s dôrazom na návrhy riešení pre implementáciu a postupy či už v oblasti práva, technickej oblasti, vrátane praktických ukážok.

Konferencia v októbri 2017 bola zameraná na oblasť ochrany osobných údajov v kontexte Nariadenia v IT prostredí, na tému praktických dopadov novej právnej úpravy na podnikateľské prostredie.

Konferencia v apríli 2018 bola zameraná na národnú úpravu Českej republiky v oblasti ochrany osobných údajov, najmä na práva dotknutých osôb a na dopady Nariadenia na vnútorné procesy prevádzkovateľa a s tým súvisiacou politikou ochrany osobných údajov.

13.6 QuBit konference

V apríli 2017 a v apríli 2018 sa v Prahe konala *QuBit konference*. Konferencia v roku 2017 bola orientovaná primárne na kybernetickú bezpečnosť a zúčastnilo sa jej 175 bezpečnostných expertov a odborníkov na tému kybernetickej bezpečnosti z 21 krajín sveta. Konferencia v apríli 2018 bola zameraná na oblasť kybernetickej bezpečnosti, na nové kybernetické útoky, možnosti obrany a postupov súkromného sektora, aplikujúceho najnovšie poznatky z tejto oblasti pri vývoji nových technológií. Zástupca úrad viedol Workshop na tému *GDPR v praxi*. Workshop bol zameraný na praktickú aplikáciu posúdenia vplyvu, ktoré bolo prezentované na podkladoch vyhlášky k postupu pri posúdení vplyvu, ktorej gestorom je úrad.

13.7 III. Medzinárodná konferencia obecných polícií

V apríli 2018 sa v Olomouci konala *III. Medzinárodná konferencia obecných polícií*. Na konferencii vystúpil aj zástupca úradu s témou „*Nová právna úprava v oblasti ochrany osobných údajov /vybrané aspekty*“. Konferencia bola orientovaná na budovanie spolupráce medzi inštitúciami a komerčnými subjektami, podporu stretávania a výmeny skúseností medzi zástupcami obecných a mestských polícií, reprezentantmi štátnej správy a samospráv, partnerských organizácií, integrovaného záchranného systému a akademickej sféry.

ZHODNOTENIE STAVU OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV V OBDOBÍ OD 1. JANUÁRA 2017 DO 24. MÁJA 2018

V sledovanom období možno záujem o ochranu osobných údajov hodnotiť viac, ako pozitívne, a to najmä v dôsledku blížiaceho sa termínu, kedy sa malo začať uplatňovať Nariadenie a zákon č. 18/2018 Z. z. Z tohto dôvodu sa tak prevádzkovatelia, sprostredkovatelia, ako aj široká laická a odborná verejnosť zaujímali o túto problematiku omnoho intenzívnejšie.

Pokiaľ ide o informovanosť a povedomie širokej verejnosti o osobných údajoch a ich ochrane badať razantný posun smerom k informovanosti širokej verejnosti; ľudia sa zaujímajú o svoje osobné údaje, chránia si ich a prevádzkovateľov sa pýtajú ako a prečo ich osobné údaje spracúvajú. Tento trend potvrdzujú aj prevádzkovatelia, ktorí aj na rôznych spoločných fórach a platformách informujú účastníkov za úrad o tom, že stále viac sa stretávajú s otázkami ľudí a s tým, že musia vedieť zdôvodniť na základe čoho osobné údaje danej osoby spracúvajú. Ľudia sú si oveľa viac vedomí svojich práv a neboja sa v praxi vyžadovať ich plnenie.

Osobné údaje sa stávajú významným obchodným artiklom a sú v centre záujmu mnohých spoločností, o to viac je potrebné dbať na ich dôslednú ochranu a zákonné spracúvanie.

Z uvedených zistení možno pre niektoré sektory a oblasti života formulovať nasledovné odporúčania:

Rodičia a deti ako dotknuté osoby

Deti a ich osobné údaje sa čoraz viac dostávajú do popredia záujmu spoločností, a s tým ide ruka v ruku v digitálnej dobe aj spracúvanie ich osobných údajov, je preto nesmierne dôležité, aby už v rodine, pred nástupom do školy boli deti usmerňované rodičmi, aby dbali na ochranu svojich osobných údajov, aby neposkytovali informácie o sebe a rodičoch alebo súrodencoch nikomu, koho nepoznajú. Do nástupu dieťaťa do školy je primárne rodič ten, ktorý dieťa dokáže a má naučiť správnym návykom, a to nielen, aby vedelo prosiť a ďakovať, ale aj, aby vedelo, že jeho údaje sú jeho a cudzí človek nemá právo ich od neho vyžadovať, aby vedelo, že sa na rodiča aj v tejto oblasti života môže obrátiť, aby vedelo, ako sa má v takejto situácii zachovať.

Škola

Deti trávajú v škole mnoho času, škola je ich druhým domovom, je nevyhnutné, aby aj v škole deti dostávali v rámci rôznych predmetov informácie aj o ochrane osobných údajov, o tom, aké následky môže zo sebou niesť, ak osobné údaje neuvážene poskytnú. Je potrebné, aby tejto problematike bola venovaná v rámci vhodne zvolených predmetov vyššia pozornosť.

Vývoj a výskum

Ochrana osobných údajov sa postupne dostáva do všetkých oblastí života, už to nie je len o tom, že osoba poskytuje svoje osobné údaje banke, v škole, úrade. Ochrana osobných údajov má byť v centre záujmu už v momente, keď si do telefónu sťahujeme mobilnú aplikáciu, keď sa rozhodneme, že v domácnosti budeme využívať smart technológie dostupné pre jednotlivé prvky domácnosti, ale pre domácnosť ako celok, keď sa rozhodneme že si dáme smart hodinky, do ktorých vložíme údaje o svojom zdraví. Ochrana osobných údajov sa postupne prelína mnohými činnosťami bežného života, preto je na mieste aj povinnosť spoločností, aby už pri vývoji aplikácií a programov dodržiavali zásady privacy by design a privacy by default. Na druhej strane je tiež na používateľoch smart technológií nakoľko si nechajú kradnúť

súkromie, alebo, či si dajú námahu a prečítajú si podmienky spracúvania osobných údajov pred tým, ako ich do aplikácie zadajú.